

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6.

Pred volitvami v sovjetski Rusiji

Sovjetska Rusija se pripravlja na volitve. Po novi postavi (čl. 30) je najvišji organi ZSSR Vrhovni sovjet, ki ima dva doma: zvezni svet in narodnostni svet. V prvo zbornico volijo državljani poslanca direktno (na 300.000 prebivalcev eno volilno okrožje in en poslanec), v drugo pa le indirektno, ker jo sestavljajo delegati vrhovnega sveta poedinih konfederiranih in avtonomnih republik ter delavskih sovjetov avtonomnih oblasti. Vsaka zvezna republika pošlje v to zbornico 25 delegatov, avtonomne republike po 11, avtonomno ozemlje 5 in avtonomni okraj enega (čl. 22). Zvezni svet bo predvidoma štel 570 poslancev, narodnostni svet pa 258. Obe zbornici Vrhovnega sovjeta sta voljeni na 4 leta in imata enake pravice. Sestajati se istočasno dvakrat na leto. Zakon je izglasovan, ako ga sprejmeta oba doma z navadno večino.

Što reformo so sovjeti na videz — poudarjajo to, kar bomo pozneje videli, da gre le za videz — približujejo obliki zapadne demokracije. Prejšnja ustava je namreč dajala veliko prednost industrijskemu delavstvu, na katerega se je komunizem mogel naslanjati. Na 25.000 mestnih (delavskih) volilcev je po prejšnji ustavi prišlo po en poslanec, medtem ko šele na 125.000 podeželskega prebivalstva. Politična moč delavstva je torej bila petkrat tolikšna kakor moč kmetov. Volilno pravico so imeli državljani, ki so opravljali kako za družbo »koristno« delo. S tem so bili aktivne in pasivne volilne pravice oropani duhovniki vseh veroizpovedi, trgovci, kulaki in vsi, ki so nekoč živeli od dela drugih ali pa od dohodkov, ki niso bili iz dela. Razen tega so bile le volitve v krajevne sovjetne neposredne (običajno per acclamationem), za vse druge instance pa posredne, tako da o kakem vplivu ljudstva na vodstvo države ni bilo govora.

Nova ustava pa spreminja volilni sistem v najbolj demokratičnega na celem svetu, kakor se je izrazil Stalin. Oglejmo si Stalinovo volilno reformo!

Čl. 134. ustave se glasi: »Volitve v vse sovjetne se vrše po splošnem, enakem, neposrednem in tajnem glasovanju. Volitve so torej splošne, ker imajo vsi 18 let stari državljani aktivno in pasivno volilno pravico. Vendar pa po čl. 135. ustave nimajo volilne pravice osebe, ki so bile sodno kaznovane. Volitve so enake, ker zakon ne dela več razlike med plemeni, kulturami, gospodarskimi pogoji, itd. (čl. 136). Pravice voliti in voljen biti imajo tudi ženske in vojaki (čl. 137, 138). Volitve so neposredne, ker v vse sovjetne volijo državljani direktno (čl. 139), s tajnim glasovanjem (čl. 140).

Toda bistvene važnosti je čl. 141., iz katerega je razvidno, da je vsa ta široka »demokracija« le navidezna. Kajti ta člen določa način postavljanja kandidatnih list. Ta pravica pa je pridržana edino komunistični stranki in organizacijam, ki so od nje popolnoma odvisne in ki so bile ravno v zadnjem času temeljito »prečiščene«: to so strokovne in zadržne organizacije, komunistične mladinske (komsomol) in kulturne združbe. Kandidati, ki bodo po fašističnem vzorcu predlagani volilecem, bodo torej vzeti izključno iz komunistične stranke in to seveda njeni najbolj zanesljivi člani. To potrjuje tudi pisanje »Izvestij«, ki so nedavno poročala, (3. 7.) da so strokovne organizacije že predlagale svoje kandidate in da je zelo razveseljivo, da je 22 milijonov volilcev sprejelo izključno le komuniste ali stahanovce in udarnike. Ako vemo, da ima komunistična stranka popolnoma vso politično moč v svojih rokah, je jasno, da ji ni treba pustiti in kakor neštevili procesi zadnjega časa kažejo, tudi ne pusti nobene opozicije ali frakcije v svoji stranki in niti ne v državi. Konkretno bo torej tudi po novi ustavi komunistična stranka tista, ki bo kakor vedno doslej predložila kandidate in ti bodo izvoljeni na podoben način kakor v fašizmu. Ko pa bi se le zmuznil kak nezaključen kandidat na listo, kar je skoraj izključeno, je pa še vedno na razpolago čl. 135. ustave, po katerem je vedno mogoče obsoditi neljube osebe (pri samovoljni komunistični justici ni nič lažjega kakor to) in jih izločiti iz politike. Zaradi formalno demokratične fasade, ki jo uzakunjuje nova ustava, ni treba, da bi boljševiške samoderže boleva glava. Tudi volitve po novem »demokratičnem« volilnem redu bodo le eno izmed sredstev, s katerimi si Stalin utrjuje svojo neomejeno diktaturo.

Kako malo resno se sme jemati čl. 70 ustave, ki vsakemu daje pravico, »da agitira za svojega kandidata z besedo in tiskom«, je razvidno iz načina pisanja sovjetskega tiska sedaj pred »volitvami«. Volilna kampanja naj v prvi vrsti služi za novo temeljito prečiščenje strankinih vrst. Nezaželjeni elementi, ki jih bo treba napraviti neškodljive, se po pisanju boljševiških listov zbirajo v trockizmu, simpatizirajo s kapitalizmom in verskimi sektami. Ti vsi so sovražniki proletarske države, katerim velja najhujši boj. Vse te skupine se baje trudijo z veliko iznajdljivostjo in podjetnostjo okrog volilcev, da jih pridobijo za svojo stvar. Nasprotno pa nalaga sovjetski tisk vsem javnim organom in strankinim agitatorjem prvenstveno nalogo, da skrbno pazijo na vse protirevolucionarne elemente in sovražnike razredno zavednega proletariata in poskrbijo, da pridejo v roke oblastem, ki bodo z njimi obračunale kot s sovražniki socializma.

Iz takega pisanja sovjetskega tiska je jasno razvidno, kakšen značaj naj imajo predstoječe sovjetske »volitve«. Volilna kampanja bo seveda zelo razgibana, toda ne v tem pravcu, da se razni kandidati pomerijo med seboj v svobodni tekmi za ljudsko zaupanje, temveč da se splete nov venec slave in čaščenja okrog glave vsemočnega diktatorja. »Volitve« naj bi bile neke vrste plebiscit za Stalinovo politiko. Razume se, da si boljševiki lahko pripravijo ta plebiscit tako veličasten, kakor ga sami žele, saj imajo vsa tozadnja sredstva popolnoma v svojih rokah. »Najsvobodnejši« volilce na svetu bo mogoč in smel voliti edino tako, kakor bo vodstvo stranke od njega zahtevalo.

Ze sedaj namigavajo listi, da naj volilna agitacija prav posebno pa še volitve same slu-

Bomba v nebotičnik

500 mrtvih zaradi letalske bombe v Šangaju

Na severni fronti pri Nankavu Japonci silovito napadajo

Sangaj, 24. avg. TG. »United Press« poroča o vedno bolj grozotnih podrobnostih o bombardiranju velikega trgovskega nebotičnika v Šangaju »Singer House«, ki stoji na vogalu najbolj prometne ceste v Šangaju, Nankinske ceste. V veliki trgovski hiši je kar vrvelo od ljudi. Gotovo jih je bilo v poslopu nad tri tisoč prodajalcev, kupcev in drugih, ki se kar za razvedrilo sprehajajo po tej ogromni prodajalni, ki ima 20 nadstropij. Kar naenkrat pa je udarila ogromna bomba v palačo, jo preluknjala in se zabila v sredino posloja, kjer je sredi osrednje velike prodajne dvorane z neznanim pokom eksplodirala. Zunanji stojičee množice so slišale pok, ko je bomba zadela palačo. Takoj nato je sledil še strašnejši pok, ki je utonil v nepopisnem vpitju, ki se je razlegalo iz ruševnega se zidovja, ki je bilo namah zavito v prah in dim. Bomba je padla na velike grupe ljudi, ki so nič hudega sluteči hodili po prodajni dvorani in po stopniščih, ki vodijo v višje galerije. Razdejanje, ki ga je med ljudmi napravila, je strašno. Ljudje so bili razmetani na vse kraje, nekateri popolnoma razmesarjeni, drugi pa hudo ranjeni. Kosi človeških trupel so prileteli celo na gornje galerije. Ko se je hrup in vpitje nekoliko poleglo, je mogla v poslopije, iz katerega so v divjem strahu bežale trume ljudi, reševalna komisija, ki je samo v glavni dvorani našla nad 500 mrtlic, od katerih jih je veliko število tako raztrganih, da jih sploh ni mogoče spoznati. Mnogo ljudi je bilo pri begu iz nesrečne palače do smrti poteptanih, tako so oni, ki

so pri življenju ostali, drveli ven na ulico. Celi kupi mrličev ležijo po hodnikih. Med njimi neseeto žena, deklet in otrok. Kri je obrizgala vse stene prodajne dvorane visoko gori do vrhnih galerij. Kosi človeških trupel so pomešani z blagom v strašni zmešanosti. Palača sama, ki sicer še stoji, pa je notranje tako razdejana, da jo bo treba podreti.

Toda komaj je prvi strah nekoliko minil in so ljudje bežali tudi iz Nankinske in Juancejske ceste na vse kraje, je udarila sredi ceste nova letalska bomba, ki je priletela od nekega letala, ki je letelo vsaj 4000 m visoko. Tudi tukaj je nastala nepopisna zmešanost in so ljudje padali kar po desetinah, mrtvi in strašno ranjeni. Dopisnik »United Press« pripoveduje, da se je pri nesreči nahajal v bližini in da nikoli ne bo pozabil vpitja, ki je nastalo na ulici, še manj pa prizora, ko sta se dve človeški glavi kotili po cesti za bežečimi ljudmi, ki so presunljivo vpili.

Angleški, ameriški in francoski general so vložili tako pri japonskem kakor pri kitajskem poveljstvu odločen protest proti obstreljevanju mednarodne konecije. Protest je bil tako nedvoumen, da je japonski admiral takoj izdal najstrožje povelje, da japonska letala pod smrtno kaznijo ne smejo letati nad mednarodno komisijo. Kitajsko poveljstvo pa je sporočilo zastopnikom velešil, da bo napravilo preiskavo in če se izkaže, da so kitajska letala metala bombe, bodo odgovorni letale prišli pred vojaško sodišče.

Japonci predrli pri Nankavu

Kitajci poročajo, da še drže prelaz Nankav

Tokio, 24. avgusta. AA. (DNB) Agencija Domej poroča, da so Japonci zavzeli nankavski prelaz, ki je silno važna strateška postojanka.

London, 24. avg. AA. (Reuter.) Iz Pejpinga poročajo: Japonsko poročilo pravi, da je japonska kvantunska armada porazila Kitajce na vsej fronti vzhodno od Kalgana. Kitajci so imeli velike izgube in so se umaknili na jug. Japonsko poročilo prizna, da so se Kitajci srdito upirali blizu železniške proge Liang-Hankov, južno od Pejpinga.

Po zavzetju Kalgana in erte ob velikem kitajskem zidu so japonske čete iz Kvantunga nadaljevale prodiranje proti jugu. Japonska letala so obstreljevala več krajev ob železniški progi Peking-Kalgan. Japonci bi radi pršli za hrbet kitajskim četam, zbranim v pokrajini Nankav in ob železniški progi v tej pokrajini. V pokrajini Liang-tjanga se boji razvijajo ugodno za Japonce.

Po poročilu agencije Domej so Japonci zasedli tudi Kvančuan, 15 km severovzhodno od Kalgana, in železniško progo pri Sujuanu, 15 km južno od Kvančuanu. Tako je kitajskim četam, ki se bore blizu Nankova, odrezan umik.

Slovenska katoliška družina kupuje in uporablja dopisnice sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo Din 1.—.

Rdeča Španija toži Italijo pri Zvezi narodov zaradi obstreljevanja trg. ladij

Ženeva, 24. avgusta. AA. (DNB). Zunanji minister valencijske vlade Hiral je poslal glavnemu tajniku Zveze narodov dne 20. avgusta brzojavko, v kateri zahteva, naj svet razpravi o izredno resnem položaju, nastalem zaradi neprestanih napadov italijanskih pomorskih sil na španske trgovske ladje. Vlada španske republike prepričana predsedniku sveta Zveze narodov, kakor pravi brzojavka dalje, naj sam odloča o tem, ali bi bila potrebna takojšnja izredna seja sveta. Hiralova brzojavka je dolga štiri strani in navaja podrobno dogodek z ladjo »Campador« z dne 11. avgusta, dalje dogodek z ladjo »Ciudad Albasalo« z dne 13. avgusta, dogodek z ladjo »Ciudad de Cadiz« od 15. avgusta, dogodek z ladjo »Valdecoa« od 18. avgusta in z ladjo »Armur« od 19. avgusta. Vse te ladje so potopile oziroma napadle italijanske pomorske sile. Valencijska vlada ugotavlja dalje, da so vsi ti očitni napadi na špansko republiko ustvarili hud položaj na Sredozemskem morju, ker so se dogodili na vsem morju ob Marseilli in Barceloni pa do Dardanel. Zato naj svet Zveze narodov amira vse Sredozemsko morje kot kraj, kjer lahko vsak hip izbruhnejo resni zapletljaji. Svet Zveze narodov naj zaradi tega vse to vprašanje takoj prouči.

žijo oblastem kot primerno sredstvo, da »se odkrijejo sovražniki ljudstva«. Biti označen za »sovražnika ljudstva« pomenja v boljševiškem režimu toliko, kot biti obsojen na smrt. Zaradi tega jih bo prav malo, ki bi radi volilnega rezultata, ki itak ni sad svobodnih volitev hotel svoje življenje izpostavljati in bodo komunisti podobno kakor fašistični režimi dobili volilni rezultat, kakor si ga sami žele! Drin.

srečilo vreči Kitajce iz njihovih prvih postojank. Sveže kitajske čete prve in druge divizije se borijo z neverjetnim junaštvom. Zlasti aktivno obstreljuje bližajoče se japonske čete kitajsko topništvo in jim prizadeja ogromne izgube. Med Vusungom in Linho so Japonci hoteli izkreati okrepitve, vendar pa so tukaj Kitajci preprečili izkreatje čet, ter so težko poškodovali z letalskim topedom veliko japonsko topničarko, davi pa so potopili japonski rušilec. Kitajci dalje poročajo, da se je kitajski pehoti posrečilo potisniti izkreatne japonske vojake nazaj, pri čemer jim je najbolj pomagala težka artilerija. Po sedanjem medsebojnem obstreljevanju pa se da sklepati, da so Japonci le vrgli večje vojne enote na kitajsko področje. Neprestano se slišijo strojnice.

Tešav, 24. avgusta. b. Dopisnik United Pressa poroča, da okrog 25 kitajskih divizij koraka proti Peking in Tjencingu. V pokrajini Hopej je zgrajeno v naglici letališče, kamor se dovažajo velike množine bencina. Splošno mislijo, da bo Tešav glavno letalsko oporišče za operacije proti Peking in Tjencingu.

Japonci izkrcali 50.000 mož

Velika bitka za Sangaj, ki so jo včeraj pričeli Kitajci je naglo zastala. Brez dvoma je to posledica izkrcanja 50.000 japonskih vojakov v bližini livla reke Jangee in Hanpuu. Medtem ko je vladal včeraj v kitajskih vladnih krogih še velik optimizem, je zajela vse kitajske kroge danes velika skrb, kajti nihče ni mislil, da bodo Japonci lahko naenkrat vrgli tako ogromne sile na kitajsko področje in preprečili izvedbo kitajskega načrta, ki je imel za cilj vreči Japonce v morje.

Kitajci morajo sedaj nujno spremeniti svoj načrt in ustaviti akcijo pred Sangajem, da bi vse razpoložljive sile vrgli proti onim Japoncem, ki sedaj prodirajo z vzhoda in ogrožajo ozadje kitajske armade. Čuje se, da so Kitajci pustili vse svoje najboljše divizije na položajih v Sangaju, z nalogo, da vzemirajo Japonce, ostale tri divizije pa so vrgli sedaj proti Japoncem. Splošno se pričakuje, da bo nekeje vzhodno od Vusunga prišlo do odločilne bitke med japonskimi ekspedicijskimi silami in šestimi kitajskimi divizijami, ki so v teku današnjega dne nastopile pohod proti vzhodu, da se udarijo z Japonci.

Mandžurija proti Kitajcem

Tokio, 24. avg. AA. (Stefani) Parlament države Mantukuo je sklenil pridržati se japonski akciji proti Nankingu.

15 km pred Santandrom

Franco prodira z juga in od vzhoda

Salamanca, 24. avgusta. Na santandrskem bojišču je severna nacionalistična armada prodirala dopoldne v vzhodno in južno smer. Zdaj je ta arma. da razdeljena v dva močna dela. Del, ki operira pred Valmasedo in čigar odsek se razteza tja do morja, prodira v majhnih kolonah, ne da bi trčil na kakršenkoli odpor. Južni, močnejši del, se je pa razdelil v tri čvrste kolone. Leva kolona obkoljuje Los Corales na cesti Valencia-Santander. Osrednja kolona prodira na osi cest Burgos-Santander-Gerar-Puenteveiesgo; do tega kraja je kolona že skoraj prišla. Tretja kolona pa prodira naravnost na sever na oba kraja ceste, ki drži iz Vega v Santander. Ta kolona je v glavnem že pustila za seboj vrhove severno od vasi Villa Carriedo. Santa Maria de Cajon je ogrožena. Ta kraj je oddaljen od santandrskih predmestij nekaj več kot 15 km.

Salamanca, 24. avgusta. AA. DNB: Snočnje uradno poročilo pravi, da so navarske brigade zavzele Las Fraganu na cesti Palencia-Santander in zavzele kraje Elgejo, Santa Cruz, Jorado, Laerno, Arenio de Eguño, Los Villars, San Cristobal, Jueto del Agis in Esenmaren. Legionarji so v noči od nedelje na ponedeljek zavzeli Oto del Campo in Elcoato, na vzhodu od ceste Burgos-Santander. Crnim strelam se je pa posrečilo razbiti sovražno fronto na vzhodni meji te pokrajine in zavzeti več krajev. Nekemu nacionalistu se je posrečilo preprečiti sovražno nakano, da razstrele cesto na več mestih. Navarske brigade so zavzele tudi pomembno križišče Los Corales na cesti Palencia-Santander in vrhove v okolici. Sovražnik je v ponedeljek zjutraj napadel postojanke, ki so jih nacionalisti zavzeli v nedeljo, a se je moral umakniti. V nedeljo in ponedeljek so nacionalisti sestrelili 10 boljševiških letal.

Salamanca, 24. avgusta. AA. DNB: Tudi včeraj so nacionalistične čete na santandrskem bojišču prodirale dalje. Po dosedanjih poročilih so legionarji zavzeli Conte Pando, Monte Cavallar, Fico Migelon in druge važne postojanke. Navarske brigade so prav tako prodre več kilometrov dalje in zavzele južno od Castro Urdialesa Ventoza Otanes in Taliedo. Kastilske brigade so tudi zasedle več krajev. Po dosedanjih poročilih prodirajo vse kolone dalje.

Salamanca, 24. avgusta. b. Z vzhoda in juga nadaljujejo nacionalisti ofenzivo proti Santandru. Nacionalisti so že včeraj dopoldne zasedli luško mesto Castro Urdiales, ter takoj nadaljevali pohod proti Laredu, ki leži na pol poti med Bilbao in Santandrom. Južne kolone, ki so sestavljene iz karlistov so se sestale z onimi, ki napredujejo

vzdolž obale tako, da je sedaj vzpostavljena zveza tudi z drugo divizijo, ki je zavzela hrib Ando. Nove nacionalistične postojanke so na jugu oddaljene od Santandra 20 do 25 km. Zapadna kolona se je približala mestu Torrelavega ter ga pričela obstreljivati s topovi.

Pariz, 24. avgusta. b. Po vesteh iz Španije veak trenutek pričakujejo padec Santandra. Vlade čete se bodo morale sedaj brez dvoma vdati, v kolikor se jim ne bo posrečilo pobegniti po morsk poti.

General Faupel gre iz Španije ker ne more z Italijani

London, 24. avgusta. b. Po vesteh iz Salamance po poročilih Daily Telegrapha pričakujejo, da bo za novega nemškega poslanika pri generalu Francu imenovan baron Storer, bivši nemški poslanik v Kairu. On je bil že pred tremi meseci imenovan za poslanika v Madridu, vendar pa ni mogel nastopiti svojega mesta, ker je Madrid še vedno v rokah rdečih. Prejšnji poslanik general Faupel je namreč odstopil radi tega, ker je vse njegove navete vedno kritiziral maršal Badoglio, zaradi česar tudi ni mogel preprečiti, da bi bili v vseh nacionalističnih operacijah imeli vedno glavni vpliv le Italijani.

Podržavljenje francoskih železnic

Pariz, 24. avgusta. c. Brž ko se je Chautemps snoči vrnil v Pariz, je takoj povabil k sebi ministra za javna dela Queillea, s katerim se je do dveh zjutraj pogovarjal o podržavljenju francoskih železnic. Danes popoldne se vlada peča na svoji seji samo s tem problemom in v noči bo objavljen zadevni dekret.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno in deževno.

Dunajska vremenska napoved: Pospešeno zboljšanje vremena, topleje, nevihte, severovzhodni vetrovi.

Zemunska vremenska napoved: Oblačno in deževno vreme v večji severni polovici, jasno bo pa prevladovalo v gornjem Primorju in v vrdarski banovini. Nevihte z grmenjem in plohami bodo pogoste sredi države in v južnih predelih. Toplota bo še nadalje padala.

Boj cerkve za svobodo

H kulturnemu boju v Nemčiji

Narodno socialistični češki dnevnik »Česke slovo« je naprosil znanega katoliškega publicista laika dr. Alfreda Fuchsa, profesorja za vatikansko politiko na politični šoli v Pragi, da o priliki pregleda cerkve v Nemčiji napiše nekaj člankov za temo »Boj cerkve za svobodo«. Članki so za umivni ter jih prinašamo v izveščku:

Ce bi hoteli zaznamovati strogo poročevalsko vse cerkveno-politične dogodke v Nemčiji, bi morali izdati poseben časopis, kajti ni dneva, da bi se kaj novega ne zgodilo, bodisi manjšega ali večjega pomena. Prava senzacija je bil zapor pastora Niemöllerja, junaškega voditelja protestantske skupine cerkve priznavalcev. Ta pastor je bil svojčas poveljnik podmornice, ter ni nikakor nasproten Hitlerjevemu režimu. Je po mišljenju konservativce, toda zvest spoznavalec biblije. Odstranili so ga pred cerkvenimi volitvami, ki so jih izsilili verni evangeličani. Od tedaj cerkveno-politični incidenti rastejo. Čeprav oficijelno Nemčiji taji, da gre za kulturni boj, je jasno, da gre v pravem smislu za kulturni boj, za boj med kršćanstvom in novopoganstvom, ter je to težji boj, kot je bil za Bismarcka. Takrat je država se priznavala zakon, preko katerega ni šla. Današnji boj pa se vrši z vsemi sredstvi, tudi osebno, z obsodbami, finančnimi kaznimi in fizičnim pritiskom. Katoličani in protestanti preživljajo sedaj dobo katakomb. V zadnjem času pa skuša nemška diplomacija slabiti vatikansko politiko tudi izven meja Nemčije.

Preden pa pristopimo k tem širšim perspektivam, pogledimo na sedanjo cerkveno situacijo v Nemčiji, kakor se kaže iz poročil, ki k nam prihajajo:

Ko so zaprli pastora Niemöllerja, je prevzel vodstvo protestantske skupine cerkve priznavalcev generalni superintendent dr. Dibellus, katerega konservativno mišljenje in stili s prejšnjim dvorom so splošno znani. Tako tudi v njegovem slučaju ne gre za katerega levičarja, temveč samo svetopisemsko konservativnega luteranskega stareca. Svoj urad je začel voditi zelo junaško. Prišel je pred sodišče zaradi rušenja miru, toda bil je sodno oproščen. Predmet za sodno postopanje je bilo pismo, ki ga je poslal ministru za vero dr. Kerrlu v imenu svoje skupine. V tem pismu je poudaril dr. Dibellus, da je treba bolj poslušati Boga, kakor pa ljudi, da mora oznanjati, da je bil Jezus Sin božji, da Evangelij ne pozna nobene nauka o rasi, da ni resnica, da bi bil Bog svojo postavo odkril v naši krvi, da ne more tatiti, da je bil Jezus po telesu iz rodu Davidovega, torej iz judovskega naroda, ter da ni mogoče Hitlerjeve knjige »Mein Kampf« postavljati na višino sv. pisma. Da je bil dr. Dibellus oproščen, moremo smatrati za ukončitev javnemu mnenju, ki ga ni mogoče utajiti, o čemer pričajo tudi neredi, ki so se množili po Niemöllerjevi aretaciji. Svojtčas smo se čudili, da je bil prepovedan novopoganski časopis »Deutsche Volkskirche«, ki ga je izdal Dinter. Zdaj pa se kaže, da razlog ni bil idejni, temveč osebni. Dokler sta se prepirala Ludendorff in Hitler, se je Dinter, pisatelj protijudovske knjige »Greh proti krvi«, močno boril proti Ludendorffu. Ko pa sta se oba ta dva pomirila, je postal prva žrtev Dinter.

Ne samo protestanti, temveč tudi katoličani se poslužijo vsake prilike, da javno izpričajo svojo vero. Pontifikalna sv. maša, ki jo je daroval o priliki svojega duhovskega jubileja berlinski škof, je morala biti samo tiha maša, toda kljub temu močnega manifestacije, dasi verniki ni smeli javno vabiti nanjo. Tudi münchenski kardinal Faulhaber je dal proglas na vernike, da bi ostali neomajno zvesti ter se naslanja na besede samega papeža, ki jih je izrekel nedavno nemškimi romarjem, govoreč o nevarnosti državljanske verske vzgoje mladine.

Podobno, kakor bi se duhovni jubilej berlinskega škofa moral vršiti v vsej tišini, bi se moral vršiti tudi prav tak jubilej speiserskega škofa. Predstavniki nemškega režima so prav nalašč na tisti dan sklicali velik shod stranke in Speier, da bi s tem preprečili katoliške manifestacije. Državni minister za Saarsko, Bürckel, je pri tej priliki govoril, da se režim ne bori proti katolištvu, temveč samo proti ostankom centra, ki je osumljen »asimiliranja« z demokracijo. Drugi hitlerjanski voditelji pa so govorili protikršćanske in protiverske govore. Pristop k katedrali je bil policijsko zaprt. Minister Bürckel je kratko pred tem govoril tudi na taboru učiteljev in Anweileru proti tako imenovanemu političnemu katolištvu. Zlata nit njegovega govora je bila trditve, da je tajna državna policija odkrila bile tiskane prekrobe, v katerih je bilo prerokovano, da bo Antikristovo kraljestvo zidano na zlomljenem križu, torej na ključastem hackenkreuzelstem. Zaradi teh letakov je bilo zaprtih več članov Marijinih družb v Wendelu, dijakinje misionke šole in redovnice Boromejk. Mnogo duhovnikov in redovnic

je zopet osumljenih protidržavnega delovanja. Na Bavarskem so se zaprli samostanske šole, zdaj prihaja na vrsto Saarsko. S kaznimi in drugimi pritiskom je bil mnogim samostanom odvzet gospodarski temelj, ter so morali biti razpuščeni. Na Bavarskem so vzele nekatere pobožne vaške rodbine nekaj redovnic k sebi, dokler ne dobe mesta kje za mejo ali v privatnih katoliških rodbinah kot vzgojiteljice in postrožnice. Mnogo jih je šlo v afriške misijone.

Na Nemškem je bila navada, da so cerkve zahtevale od uradov seznam oseb, ki so prijavljale svoj izstop iz cerkve, da bi jih pred definitivnim izstopom mogli zastopniki cerkve še pridobiti za cerkev. Ta postopek je sedaj strogo prepovedan. Kdor bi kaj podobnega oznanjal, bo strogo kaznovan. Tako je verska svoboda vesti v diktaturah, katerih predstavniki obtožujejo sedaj verno kristjane najstrašnejšega zločina, to je — demokracije mišljenja.

Kampanja proti vernim kristjanom je tudi spojena z borbo proti Češkoslovski. Ne samo v tem smislu, da berlinski tisk praško konzistorijo napada zato, da so nemški novomašniki nastavljeni na češkem ozemlju, da bi se počestili in nasprotno češki novomašniki v nemško ozemlje, da bi ga počestili. Ne gre jim zato, gre jim za večje stvari: Češkoslovsko naravnost dolže, da je kraj, kjer se družijo interesi komunistov in katoličanov, torej dveh internacional, ki delujeta proti Nemčiji. Praga je tako most med Moskvo in Vatikanom. To ne misli trdi nemški tisk pri vsaki ugodni in neugodni priliki in to že od vsedržavnega katoliškega shoda v Pragi 1. 1935.

Tudi intrige proti Mali zvezi prihajajo po cerkveno-političnih ovinkih. Vse tri države Male zveze so v pogajanjih z Vatikanom. Češkoslovška končuje svoj modus vivendi, Jugoslavija sprejema konkordato, Rumunija pa pripravila nov sporazum s sv. Stolicjo, kajti tudi tam je po prevratu prišlo v državo mnogo katolikov (Sedmo-graška). Gre torej do gotove mere za enoten nastop držav Male zveze, kar je konstatiral tudi vatikanski list »Osservatore Romano«. Ni dvoma pri tem, da se tu nahajamo zavestno na isti črti s Francijo, katere prijateljska politika naproti katoličanom ne datira morda bele od obiska kardinala Pacellija v Parizu. Njegov obisk je bil bolj višek političnih dogodkov, ki se sistematično razvijajo že dalje časa in na katerih ima važno udeležbo zlasti sedanji veleposlanik pri Vatikanu g. Charles Roux, bivši poslanik v Pragi.

Tega se zavedajo tudi na Nemškem ter skušajo preprečiti, da bi Vatikan iskal oporišče za svojo diplomacijo tudi v srednji Evropi. Nemški prsti so se pokazali zato tudi v sedanji konkordatni borbi v Jugoslaviji, kjer je germanofilska fašistična skupina Ljotića imela glavno besedo v akciji proti konkordatu. Toda to je drugo poglavje, ki bo zahtevalo poseben članek.

100.000 din za Kemijski zavod

Belgrad, 24. avgusta. m. Finančni minister je odobril prosvetnemu ministru, da lahko izda 100.000 din za nabavo inventarja in materiala za kemijski zavod na Univerzi Kralja Aleksandra v Ljubljani. Prednji odlok je minister Lelica predložil v še definitivno odobritev ministrskemu svetu.

Razširjenje ljubljanske postaje

Belgrad, 24. avgusta. m. Prometni minister je odobril kredit 3.040.589 din za odkup zemljišča za razširitev ljubljanske železniške postaje.

„Štampa“ oživljena

Belgrad, 24. avgusta. m. Današnja Samouprava poroča, da Jevtičeva skupina namerava s 1. septembrom zopet izdati dnevnik »Štampac«, ki je že od vsega početka zavzemal neprijateljsko stališče napram sedanji vladi in je napovedal skorajšnji konec vlade. Toda Stojadinovičeva vlada je ostala na krmilu, dočim je »Štampac« že dvakrat propadla.

Iz učiteljske službe

Belgrad, 24. avgusta. m. Upokojeni so naslednji učitelji in učiteljice: Franja Bratović v Konjicah, Janke Grad v Mostah pri Ljubljani, Marija Jerman v Ljubljani, Ivan Strukelj, žolski nadzornik v Ljubljani, Ivan Strekelj, vršilec dolžnosti šol. nadzornika v Ljubljani, Marija Engelman v Ljubljani, Anton Mahkota v Ljubljani, Lavoslav Arko iz Maribora, Amalija Vobič v Mariboru, Vinko Gregorič v Ljubljani, Ljudevit Pirkovič v Ljubljani, Marija Detela v Ljubljani, Ivan Zupančič v Celju.

Konferenca mednarodnih poluradnih tiskovnih agencij

Belgrad, 24. avgusta. AA. V sredo, 25. t. m., se začne na našem Jadranu ena izmed najpomembnejših mednarodnih konferenc, kar se jih je kdajkoli sestalo v naši državi od zedinjenja Jugoslavije do danes. Na ladji »Dubrovnik«, ki jo je Dubrovnika paroplovna dala na razpolago za ves čas te konference, so zbrani ravnatelji in zastopniki evropskih poluradnih agencij, združenih v zvezi agencij. Na čelu te velike organizacije največjih informacijskih virov sveta, je predsednik Mennaud, glavni ravnatelj Havasa, podpredsednik so pa glavni ravnatelj Reuterja za Evropo, predsednik upravnega odbora in glavni ravnatelj agencije Stefani in predsednik upravnega odbora DNB. Poleg teh agencij in agencije Avale se konference udeležujejo, vsaka z enim ali več zastopniki, poluradne agencije tebe držav: Albanije, Avstrije, Bolgarije, Danske, Estonke, Grčije, Holandske, Madžarske, Letonske, Litve, Norveške, Poljske, Rumunije, Švedske, Švice, Turčije in Češkoslovške. Poluradne agencije Belgije, Fin-

Z Brda

Brdo, 24. avgusta. AA. Danes je Nj. kr. Vis. knez namestnik sprejel v avdienci v gradiču Brdu ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Dragišo Cvetkovića.

Z Bleda

Bled, 24. avgusta 1937. Včeraj in danes je postalo na Bledu precej živahno, predvsem, ker se je politično življenje preneslo iz Belgrada na Bled.

Danes dopoldne s jutranjim brzovlakom sta se pripeljala na Bled opolnomočeni minister v Tirani dr. Jankovič in grški poslanik na našem dvoru Roseti.

Ze nekaj dni se nahaja na Bledu svetovno znani basist Fedor Šaljapin v hotelu Toplice. Namenil je ostati na Bledu 14 dni, vendar je odpotoval danes v Opatijo, ker pravi, da potrebuje sonca za svoje zdravljenje. Preden je odpotoval, se je danes dopoldne vpisal v dvorsko knjigo, okrog 12. se odpeljal preko Ljubljane v Opatijo, vendar bo iz Opatije nadaljeval pot po Dalmaciji, da si ogleda še te lepe kraje po naši domovini.

ske in Portugalske so pooblastile druge agencije, ki se udeležijo tega sestanka, da jih zastopajo na letošnji konferenci v Jugoslaviji.

Osebnosti

Belgrad, 24. avgusta. m. Gradbeni minister je s svojim dekretom dovolil inž. Karolu Polcu iz Ljubljane izvrševanje javne prakse na vsem državnem področju, predvsem iz gradbene stroke.

Kongres JUU

Skoplje, 24. avgusta. m. Snoči je učiteljski kongres končal svoje delo. Poslovanje sedanjega vodstva Jugoslovanskega učiteljskega združenja je na kongresu zelo močna opozicija podvrgla najstrožji kritiki.

Vlada je mirna

Govoreč o izgredih v Mladenovcu, katerih so se udeležili tudi pristaši tako imenovane bolgarske združene opozicije, ki so s tem dokazali, da so enako kakor JNS samo priprave velasrstvu, prvi glavno glasilo vladajoče stranke, »Samoupravac«, sledeče:

»Z zadovoljstvom moramo poudariti, da je ljudstvo povsod ostalo na višini in odločno zavračalo hujšače, drugič pa ugotavljamo, da kljub obupnim in združenim naporom opozicije in neodgovornih elementov po vsej državi vlada red in mir. Za časa te cele nezasišane kampanje je bilo samo par incidentov in to samo tam, kjer so je zbralo več kričačev in protisocialnih elementov. Drugače pa ljudstvo, njegovi najširši sloji, kakor tudi meščanstvo ne odobrava teh dogodkov in odločno oboja demagoge in provokatorje, ki želijo izvesti nered in prevrate. Večina meščanstva se sploh ogiblje cerkev, v katerih se širijo laži in intrige pod krinko cerkvenih govorov.

Nastaja pa vprašanje odgovornosti. Tisti ljudje, ki zavestno izzivajo take incidente in pomagajo prekratnim elementom, morajo za svoja škodljiva dela vzeti nase vso moralno in zakonsko odgovornost, zakaj naše državne postavbe za take poskuse določajo stroge kazni, a pred postavo smo vsi enaki. Tega ne bi smeli pozabljati ljudje, ki se danes zatekajo pod zaščito cerkvenih zidov.

Angleži zasedajo otoke po Tihem morju

London, 23. avgusta. AA. (Stefani.) Po sodbi političnih krogov pomeni izkrcanje treh oddelkov angleških mornariških strelcev s križarke »Leandro« na neobljubljenih otokih na Pacifiku med Novo Zelandijo in Južno Ameriko afirmacijo angleške namere, da zasede te tri otoke, ležeče na letalski poti med ameriško celino in najjužnejšim angleškim dominionom. Združene države so že od nekdaj odredale Veliki Britaniji pravico do zasedbe teh treh malih otokov, češ, da spadajo po dosedanjih dogovorih med washingtonsko in novozelandsko vlado pod suverenost USA. Omenjeni trije oddelki mornarskih strelcev so razobesili na otokih angleške zastave, pod nje so pa postavili napis: »Ozemlje britanskega kralja«.

Kmečki nemiri na Poljskem

Varšava, 24. avgusta. b. V Hladovci v okraju Rzeżow je prišlo do spora med 10.000 kmeti in orožniki. Orožniki so uporabili orožje in ubili 10 kmetov in 20 hudo ranili. Istega dne pa je prišlo do spopada tudi v Gorliel, kjer je bilo 11 kmetov ubitih, 12 pa hudo ranjenih. Orožniki so aretirali mnogo upornikov.

Tenis v Dresdenu

Dresden, 24. avg. AA. (DNB) Mednarodni teniški turnir, ki se je vršil v kopališču Weiserhirsch, se je zaradi dežja dokončal na pokritem teniškem igrišču v Dresdenu. V zaključni tekmi je Kukuljevič (Jugoslavija) premagal grofa Bawarovskega (Avstrija) s 7-5, 0-6, 6-3 in 8-6.

Dvojna nemška diplomacija

Berlin, 24. avgusta. b. Zupni vodja von Bohle je napovedal, da bodo deželne organizacije narodno socialistične stranke v inozemstvu dobile uradno značaj podoban diplomatskim predstavnikom. Na ta način bo nastal neke vrste dualizem v nemški diplomaciji.

Nemška smodnišnica v zrak

Berlin, 24. avg. AA. (Havas.) Po uradnem poročilu je bila v smodniškem skladišču v Zelli na Hanoverskem eksplozija. Koj nato so sosedne lopo izpraznili. Med delovanjem gasilec je bila nova eksplozija. 12 gasilec je ubitih, 67 delavcev je pa večina ranjenih.

Antucerpem, 23. avgusta. b. V neki tukajšnji vojašnici je prišlo do hudega upora rezervistov, ki so bili poklicani na vojaške vaje. Do upora je prišlo zaradi tega, ker je neki komunist vedil komunistično propagando in bil zaradi tega obsojen na trdnjaviški zapor. Veliki kontingenti orožnikov so obkolili vojašnico in prisilili rezerviste, da se vdajo. 25 rezervistov je bilo aretiranih in pridejo pred vojaško sodišče.

Zahtevajte povsod naš list! V boj za naše časopisje!

Natečaj za nove kovance

Belgrad, 24. avgusta. AA. Finančni minister razpisuje izdelavo novih kovancev, ki se ga imajo pravico udeležiti vsi umetniki, državljani kraljevine Jugoslavije. Umetniški natečaj obsega telo točke: 1. Natečaj za izdelavo lika Nj. Vel. kralja Petra II. za lice srebrnikov po 50 in 20 din. 2. Natečaj za izdelavo stiliziranega grba kraljevine Jugoslavije za hrbtno stran srebrnikov po 50 in 20 din. 3. Natečaj za izdelavo stilizirane krone s številčnim napisom in okvirnim stiliziranim vencom za niklasti denar po 10 din. 4. Natečaj za izdelavo serij alegoričnih slik za denar po 10, 2, 1 in pol din.

Umetnikom, ki bodo sodelovali pri natečaju bodisi pri vseh ali samo pri posameznih točkah, se preprišča popolna svoboda glede zamisli in obdelave umetnine, tako da se upošteva njihov osebni namen; pač pa se morajo pri izdelavi modelov pod ena in dve držati določil št. 6 zakona o izločitvi kovancev iz prometa in o kovanju novih kovancev. Ta člen se glasi: Srebrniki po 50 in 20 din bodo imeli tote oblike: na sprednji strani (licu) lik Nj. Vel. kralja Petra II., okoli njega pa napis Peter II., kralj Jugoslavije, na zadnji (hrbni) strani pa na sredi grb kraljevine in na levi strani številko 19, na desni grba pa 37 za označbo leta, in pod grbom vrednost 50 din (20 din). Na robu obeh srebrnikov bo pa napis: Bog čuva Jugoslavijo. Vsi napisi na srebrnikih po 50 din bodo v cirilici, na srebrnikih po 20 din pa v latini.

„Obzor“ o notranjopolitičnem položaju

»Obzor« prinaša članek, v katerem razmišlja o sedanjem političnem položaju v notranjih odnosih v naši državi. Poudarja protiakcijo onih srbskih krogov, ki se bore zoper agitacijo, ki jo je začela

niel. Pri modelih natečaja pod 4. se imata besedi »dinar« in »parac« izpisali brez skrajšanja.

Nagrade za posamezne natečaje so te: ad natečaj pod 1.: Prva nagrada 10.000 din, druga nagrada 6.000 din, tretja nagrada 4.000 din in tri tolažilne nagrade po 1.500 din; ad natečaj pod 2.: prva nagrada 6.000 din, druga nagrada 4.000 din, tretja nagrada 2.000 din in dve tolažilni nagradi po 500 din; ad natečaj pod 3.: prva nagrada 6.000 din, druga nagrada 4.000 din, tretja nagrada 2.000 din in dve tolažilni nagradi po 500 din; ad natečaj pod 4.: prva nagrada 15.000 din, druga nagrada 8.000 din, tretja nagrada 5.000 din in pet tolažilnih nagrad po 1.200 din.

Predložena dela bo ocenilo posebno razsodišče, v katerem so: g. Nikola Stănarevič, načelnik bančnega in valutnega oddelka, in g. Zarije Starčević, svetnik finančnega ministrstva; dr. Jovan Lovčević, prvi viceguverner, in dr. Močilo Morjanec, šef oddelka za proučevanje žlahtnih kovin, in umetniki: Djordje Jovanović, akademski kipar, Robert Frangeš, Mihanović, prof. umetniške akademije v Zagrebu, in dr. Franc Stele, konzervator Narodnega muzeja v Ljubljani.

Vse nagrade se bodo izplačale v navedenih zneskih.

Plastično v mavcu odliete modele v premeru 15 cm je treba poslati bančnemu in valutnemu oddelku finančnega ministrstva.

(Iz bančnega in valutnega oddelka finančnega ministrstva.)

Domači odmevi

JUU se klanja patriarhu Varnavi

22. t. m. se je zbrala v Skoplju glavna skupščina jugoslovanskega učiteljskega združenja pod predsedstvom g. Ivana Dimnika. Gospod Ivan Dimnik je v svojem otvoritvenem govoru dejal, da so se učitelji, ki se zbirajo v JUU, vedno držali načela: Brat je mio koje vjere bio. Nato se je g. Dimnik spominjal smrti pokojnega evetniškega patriarha Varnave in dejal: »Smrt patriarha Varnave je težko prizadela carsko Skoplje, v katerem se je on udeleževal kot ena njegovih najbolj grandioznih figur. Jugoslovanske učiteljske je izgubilo s smrtjo Varnave svojega velikega prijatelja. Njegov izrek: Brat je mio, koje vjere bio, ki se zlasti danes prikazuje v vsem svojem pomenu in dejanski vrednosti, je našel v jugoslovanskem učiteljsstvu vedno največjega propagatorja. Narod, ki je sprejel za vzor takega velikana, kakor je Varnava, gre sigurno nasproti boljši bodočnosti.

Nato so navzočni vzkliznili slavo patriarhu Varnavi, nakar so sledili govori zastopnikov raznih društev. Ko je govoril predsednik profsorskega društva Radoje Knežević je prišlo do takega nemira, da ni mogel končati svojega govora. Nato je skupščino pozdravil pravoslavni metropolit Jožef. Volili so glavno upravo, pri čemer je 299 glasov bilo za listo dosedanje uprave, dočim je bilo za opozicijo 113 glasov. Potem, ko je metropolit Jožef blagoslovil glavno skupščino, se je zasedanje nadaljevalo in je predsednik Dimnik izrazil upanje, da bo imelo čim blagostojnejše esadve.

in jo vodi opozicija proti dr. Stojadinovičevi vladi, zlorabljaajo v tej čisto politični borbi pravoslavno cerkev. V tej borbi naglašajo ministri in poslanci JRZ, da je odločna želja vlade, da bi država in erbska pravoslavna cerkev med seboj prijateljsko sodelovali, kakor sta doslej. Minister prosvete Dobrivoj Stosičević je 23. t. m. imel shod v Prokuplju, na katerem je dejal, da je treba tako sodelovanje na vsak način zagurati. Ves čas dosedanje borbe za in proti konkordatu je vlada dr. Stojadinoviča pokazala skrajno pripravljenost, da bi prišlo do sporazuma s srbsko pravoslavno cerkvijo. Vlada je ločevala erbsko pravoslavno cerkev od političnih strank in politikov, ki vodijo boj proti konkordatu. Dokazovala je, da se za svetosavsko cerkvijo skrivalo politiki, ki bi radi z njeno pomočjo sedanji politični položaj spremenili v svojo korist.

To delo je bilo tem lažje, ker je dr. Stojadinovič lahko pokazal, kako da ni samo on udani sin pravoslavne cerkve, ampak, da vsa njegova vlada razume važnost in zgodovinsko vlogo erbske pravoslavne cerkve v našem narodnem življenju in da je zaradi tega vsa naša opozicija proti tej vladi brez vsakega temelja. To se razvija tudi iz tega, kakšnih sredstev se poslužuje opozicija v tej borbi. Dr. Vojislav Janić se vozi po Srbiji z luksuznim avtomobilom finančnega odbora to se pravi z avtomobilom kraljeve vlade ter srbskim kmetom v cerkvi in izven nje govori, da po uveljavljanju konkordata erbski zakoni ne bodo več veljavni. Širijo se tudi glasovi, da bodo po konkordatu prihajali v erbske vasi »katoliški patriarhi«, ki da bodo erbske kmete prekrstili v katoličane.

Ni dvoma, da bo taka agitacija doživela polom in da bo po njej zopet prišlo do sodelovanja med srbsko pravoslavno cerkvijo in državo. Kakor je to bilo tudi prej. Na kakšen rešen spor med srbsko pravoslavno cerkvijo in državo sploh ni mogoče misliti. Položaj, ki je nastal zaradi konkordata, ne pomeni spopada med državo in pravoslavno cerkvijo, ampak to je spopad med delom pravoslavne sinoda in vlado dr. Stojadinoviča, ali, točneje povedano, en del erbske pravoslavne hierarhije je zavzel bojno stališče proti vladi dr. Stojadinoviča.

Po izjavi ministrov in zastopnikov JRZ na shodih je vlada že zmagala v tej borbi. Zaradi tega se more pričakovati, da bo vlada dr. Stojadinoviča že v jesenskem zasedanju narodnega predstavnštva predložila senatu zakon o konkordatu. Verjetno je, da bo INS v senatu poskušala zadnji napad proti konkordatu in vladi dr. Stojadinoviča, ker bo to zadnja prilika, da meri svojo moč z izgledom na uspeh. Toda ta uspeh ni samo domoljub, ampak popolnoma izključen. Cisto razumljivo je namreč, da bo vlada dr. Stojadinoviča še pred sestankom narodnega predstavnštva dosegla enoznameno pravoslavno hierarhijo o konkordatu. Č vlada uspe, bo borba opozicije proti konkordatu popolnoma propadla. Več kot verjetno je namreč, da bodo trezni elementi v pravoslavni cerkvi zmagali nad skrajneži, ker pač nihče ne želi zostritve odnosov, ampak sporazuma v interesu države.

Drobne vesti

Kairo, 24. avg. AA. (DNB) Na povratku z neke božje poti sta se pred samim vhom v aleksandrijsko pristanišče potopili dve jadralci z večjim številom romarjev. Od 70 oseb, kolikor jih je bilo na jadralnicah, so rešili samo štiri. Ostale je zalel močan tok in so vse utonile.

Bukarešta, 24. avgusta. Letošnjih manevrov romunske vojske se udeležijo tudi sam poveljnik vse poljske vojske maršal Ridz-Smigly. Trde, da so vojaške oblasti povabile na manevre tudi načelnika francoskega generalnega štaba generala Gamelina.

Slavnostno zborovanje Rafaelove družbe na Brezjah. — V desnem kotu: notranji minister dr. A. Korošec pozdravlja slovenske izseljence.

Izseljenska zbornica — naša narodno-obrambna trdnjava

Ljubljana, 24. avgusta.

Delokrog Izseljenske zbornice, kateri so na včerajšnjem dopoldanskem izseljenskem kongresu položili prvi vogelni kamen, sega po svoji zasnovi na najširša področja socialnega in kulturnega udejstvovanja za naš življenj, ki se potaplja v morju tujine. Skušala bo zavezati rastoče zlo, ki je v zvezi z izseljevanjem, zbirala bo gradivo o naših izseljenskih pionirjih, v kolikor se že ni porazgubilo, skrbela bo za utrditev vezi med izseljenci in domovino, priskočila jim bo na pomoč kadarkoli in kjerkoli bo treba — in bo tako naša prava narodno-obrambna trdnjava za pravice in zaščito slovenskih izseljencev križem sveta.

Pravilnik Izseljenske zbornice

Bodočo zgradbo Izseljenske zbornice nam je v temeljnih obrisih opisal predsednik Rafaelove družbe sv. Rafaela, ki jo je ustanovila, da pritegne k reševanju slovenskega izseljenskega vprašanja čim najširše sloje naroda tu doma in izseljencev na tujem.

§ 1. — Izseljenska zbornica je ustanova Družbe sv. Rafaela, ki jo je ustanovila, da pritegne k reševanju slovenskega izseljenskega vprašanja čim najširše sloje naroda tu doma in izseljencev na tujem.

§ 2. — Izseljenska zbornica sestoji iz rednih in izrednih članov.

1. Redni člani Izseljenske zbornice so:

- a) vsa slovenska izseljenska društva, vsi izseljenski krožki in odseki društev in šol cele Slovenije;
- b) vsa društva, vse zveze, enote, združenja naših izseljencev v diaspori in na tujem brez razlike njihovega društvenega značaja;
- c) vsi izseljenski duhovniki in učitelji;
- d) po en zastopnik zunanega, notranjega, trgovskega in socialnega ministrstva in kr. banske uprave v Ljubljani;
- e) po en zastopnik obeh slovenskih škofij;
- f) po en zastopnik vseh slovenskih obstojećih zbornic;
- g) vse slovenske župnije in vsa županstva Slovenije.

2. Izredni člani izseljenske zbornice so vsi oni strokovnjaki v raznih panogah našega narodnega življenja, ki posegajo v izseljensko vprašanje, katere Družba sv. Rafaela prosi, naj se ji pridružijo.

§ 3. — Vsaka organizacija, včlanjena v Izseljenski zbornici, pošlje na zborovanja vsaj po enega delegata. — Društva v diaspori in na tujem morejo pooblastiti kogarkoli tu v domovini, da jih pri zborovanjih zastopa. Dolžna pa so mu poslati pismena navodila in poročila, v kakšnem smislu žele, da jih zastopajo. Obvestiti pa morajo o tem pismeno Rafaelovo družbo in dobiti od nje pristanek na to.

§ 4. — Člane, ki se prijavijo, sprejema Družba sv. Rafaela z večino glasov.

§ 5. — Člani Izseljenske zbornice imajo pravico pošiljati na vsa zborovanja svojega delegata, stavlja na zborovanjih predloge in nasvete ter zahtevati od Rafaelove družbe in od zbornice pomoč in vse usluge in posredovanja glede izseljenskega vprašanja.

§ 6. — Člani Izseljenske zbornice imajo dolžnost udeležiti se po svojih delegatih vseh posvetovanj, sodelovati z Rafaelovo družbo in zbornico pri reševanju izseljenskega vprašanja in pri delu za koristi in zaščito slovenskih izseljencev ter plačevati od zbornice določeni letni prispevek.

§ 7. — Predsednik, tajnik in blagajnik Rafaelove družbe so obenem tudi predsednik, tajnik in blagajnik Izseljenske zbornice.

§ 8. — Zasedanje Izseljenske zbornice sklicuje predsednik Rafaelove družbe po dogovoru z odborom ali na zahtevo kr. banske uprave, in sicer vsaj enkrat na leto.

§ 9. — Izseljenska zbornica se pri svojih zborovanjih posvetuje o vseh zadevah našega slovenskega izseljstva iniciativno ali po predlogih Rafaelove družbe ali ministrstev ali banske uprave, katerim je vsekdar na razpolago kot posvetovalna ustanova v izseljenskih zadevah in katerim stavlja predloge in nasvete za izboljšanje naše državne in narodne službe in izseljenske zakonodaje.

§ 10. — Delo v Izseljenski zbornici se vrši po plenumu in stalnih odsekih, za katere imenuje Rafaelova družba referente, ki vodijo odseke. — Vsak odsek šteje toliko članov izmed rednih in izrednih članov, kolikor je držav, kjer so večje slovenske naselbine. Pri sedanjem stanju slovenskega izseljstva bi štel vsak odsek po deset članov: za diasporo, obmejne Slovence, Nemčijo, Holandijo, Belgijo, Francijo, Egipt, Kanado, Združene države ameriške, Brazilijo in Argentino.

§ 11. — Vsi odseki stalno delujejo in imajo svoje redne seje, katere sklicuje in vodi referent.

§ 12. — Izseljenska zbornica voli vsako leto naslednje odseke: 1. Odsek za organizacijo zbornice, 2. verski odsek, 3. ferialni odsek, 4. kulturni odsek, 5. TORD, 6. gospodarstveni odsek, 7. nacionalni odsek, 8. šolski odsek, 9. propagandni odsek, 10. kataster in arhiv, 11. notranja kolonizacija.

§ 13. — Delovanje Izseljenske zbornice se financira: a) iz članarine včlanjenih društev, občin in župnij; b) iz podpor ministrstev, kr. banske uprave in raznih zavodov; c) iz darov in volil.

Popoldansko zborovanje delegatov

Popoldanskega zborovanja, oziroma internega posvetovanja, na katerem so se preresčevala lokalne zadeve in obravnavale razne pritožbe in prošnje, se je udeležil tudi minister dr. Kerk, dalje zastopnik socialnega ministra nadsvetnik dr. Barac, načelnik dr. Kosi, referent pri ministru g. Švajger ter delegati iz Francije, Belgije, Holandije in Nemčije.

Minister dr. Kerk je delegatom izrekel svoje pozdrave in jim želel, da bi odnesli s seboj v izseljenske naselbine kar najlepše vtise na domovino ter živeli v lepi slogi in ljubezni med seboj.

Popoldansko zborovanje je trajalo neprekinjeno od pol štiri do osmihih zvečer, nakar so se delegati razšli z zavestjo, da je izseljensko vprašanje stopilo v novo fazo svojega razvoja in čim plodonosnejše rešitve.

Napad na Sokole v Semiču v pravi luči

Črnomelj, 23. avg.

Kakor smo že poročali, je »Jutro« dne 11. t. m. priobčilo članek zaradi pretepa v Semiču, pri katerem so bili nekateri Sokoli ranjeni. V tem članku stvar prikazuje tako, da dobi čitatelj vtis, da je ta napad v zvezi s pristaši JRZ, oziroma s taborom katoliške prosvete v Črnomlju. Mi smo takoj 12. avg. stvar kratko pojasnili in objuili, da bomo točno pokazali javnosti, kakšne barve ljudje so bili tisti, ki so Sokole napadli. »Jutro« bi to tudi lahko storilo in je bilo to celo njegova oziroma njegovih somišljenikov v Črnomlju dolžnost. Toda ne! Sledil je namesto tega drugi članek, ki ga je »Jutro« objavilo dne 15. t. m. izpod peresa E. Gangla. Po sebi ta velepolitični produkt brata Engelberta ni vseboval nobenih očitkov, ker pa »Jutro« ni pojasnilo zadeve, je ta Ganglova elegija na ranjene Sokole v Črnomlju morala napraviti v nepoučeni javnosti vtis, da gre za mučnike črnega klerikalizma, ki so bili od le-tega pri delu za kralja in pravico napadeni in

smrtnonevarno ranjeni. Tak vtis je »Jutro« samo hotelo napraviti, ker je dokazano, da je semiško sokolsko društvo »Jutro« takoj poslalo objektivno poročilo o napadu na črnomeljske Sokole, »Jutro« pa ga ni objavilo! Zakaj ne? To bomo zdaj povedali mi.

Napadalc, ki so zdaj ugotovljeni, so poleg že v prejšnjem dopisu navedenih še: Plut Jože, posestnik sin iz Kota; Plut Anton, posestnik iz Kota; Cesar Martin iz Nestoplj vasi; Cesar Franc iz Nestoplj vasi in Sever Jože iz Nestoplj vasi, in še dva druga njihova somišljenika. Ti vsi so pri zadnjih občinskih volitvah glasovali za napredno listo G. Kočevarja, za katero so glasovali vsi Mačkovi pristaši in skoraj vsi člani semiškega Sokola, kakor so na drugi strani tudi ranjeni Sokoli bratje Malič glasovali za listo Mačkovega pristaša Sterka na Vinici. Če je torej iz vrst črnomeljskega Sokola »Jutro« priobčilo politično pobarvan članek (ki je samo datiran iz Semiča, napisan pa v Črnomlju), v katerem se trdi, da so napadaleci iz krogov one podeželske mladine, »od katere bi zavoljo njenih varuhov, vzgojiteljev in vodnikov kaj takega mogli najmanj pričakovati,« potem naj bi to konkretizirali s tem, da bi navedli imena napadalecev. Toda, če bi bili poštene, bi bili morali ugotoviti, da so ti mladeniči njihovi lastni politični somišljeniki, sebe same pa obdolžiti kot tiste varuhe, vzgojitelje in vodnike! Tako je in nič drugače. Ni pa sokolsko ne viteško in ne moralno, če se hoče stvar napraviti političnemu nasprotniku, ki nima s tem nobene, niti direktne, niti indirektno zveze.

Sokolsko društvo Semič je poleg sokolske župe Karlovce obvestilo tudi »Jutro«, da stvar ni političnega značaja in da se naj zato o njej ne piše v tonu, kakor je to napravilo »Jutro«. Sedaj se pa vprašamo, zakaj »Jutro« obvestila sokolskega društva v Semiču ni objavilo in s tem javnost pravilno informiralo? Ker je članek pisan v Črnomlju, se vprašamo, ali ga ni morda pisal oni »zaskrbljen« brat, katerega ime srečamo v »Jutru«, in ki je svojčas po dr. Kramerjevu namogu dal parolo, da morajo pri občinskih volitvah vsi naprednjaki in vsi Sokoli glasovati z vsemi in z vsakim, samo če je proti JRZ. Sedaj bi pač lahko rekli, da po slabi družini glava boli. Ne bomo se spuščali v to, dali se je del pretepa že izvršil na sami sokolski veselici in kako je do njega prišlo — to bo že ugotovila sodnija. Pribijemo pa dejstvo, da se je ta vsekakor žalostna stvar, ki je vsi dobri Belokranjci občutili in obsojajo, zgodila izključno med istimi političnimi somišljeniki, če se stvar že hoče pravilno politično prikazati. Vprašamo pa, dali je sokolsko, dali je moralno, metati po nedolžnem krivdo na pristaše JRZ, odnosno celo iti tako daleč, da se spravlja to v zvezo z belokranjskim prosvetnim taborom, ki je bil mogočna, disciplinirana manifestacija vse slovenske Belokranjine, na kateri je bila zbrana sama poštena krščanska mladina. Da, iz same blede zavisti, da je ta naš tabor tako sijajno uspel, so »zaskrbljeni« črnomeljski bratje skovali tisti prvi infamni dopis, kakor da bi bili »klerikalci« mogoče kaj v zvezi s pretepom med istimi somišljeniki v Semiču. Po Črnomlju so iz JNSarskih vrst celo širili glasove, da so poslali okrvavljeno srajco v Belgrad, in da jo bo neki poslanec pokazal v parlamentu kot dokaz »klerikalnega političnega terorja!« V svoji naglici in divjem sovraštvu se je pa »zaskrbljeni« brat opekel in sedaj vidi pred seboj okrvavljeno srajco svojih lastnih političnih somišljenikov. Taki vzgojitelji, varuhi in vodniki tega sicer niso od svojih somišljenikov pričakovali, toda sedaj se le vidi sad njihovega političnega delovanja, ki naj si ga kar zataknejo za svoj klobuk, če so res značajni Sokoli.

S kmečkega tabora v Kranju: grabljice v sprevodu

CSR poslanik dr. Girsar o poglobitvi medsebojnih stikov

Kakor vsako leto, je tudi letos na povratku z Bleda poslanik CSR na našem dvoru g. minister dr. Girsar obiskal svoje sodelavce, zbrane v češkoslov.-jugoslovanskih ligah po vsej naši Sloveniji ter jih v prijateljskem privatnem pomenku spraševal o potrebah pri njihovem delu ter o pomoči, ki jo more nuditi na svojem visokem položaju. V srebrni dvorani hotela Union so se zbrali na prijateljski sestank najdelavnejši poborniki za češkoslov.-slovensko kulturno sodelovanje ter pretresali možnosti, da se te kulturne vezi čim bolj utrdijo in pomnožijo. V prvi vrsti se je sukal pogovor okrog stipendistov, zamenjave počitniških delavcev-akademikov, poudarjala se je potreba stipendij za žurnaliste in publiciste, zlasti pa olajšanje ovir pri izposojevanju znanstvenih knjig po univerzitetnih knjižnicah ter pošiljanja novih knjig našim knjižarnam v komisijo. Važno vprašanje je bilo tudi zavarovanje čeških državljanov pri nas, ter gostovanje umetnikov itd. G. minister je na vsa vprašanja odgovarjal ter poudarjal, da je kulturna konvencija med obema državama, kjer bodo vsi ti problemi rešeni, že končana ter je treba samo, da jo obe vladi še potrdita ter zakonita. Obljubil je vso svojo pomoč pri vsakršnih težavah ter se pohvalno izrazil o Sloveniji, ki ni samo zgradila trdnega temelja za medsebojno poznavanje obeh kultur, temveč že gradi to kulturno skupnost tudi že v podrobnostih. V prijateljskem pomenku se je poslovil od prisotnih, obljubljal jim, da se ob letu ali pa še prej zopet snidejo na prijateljsko besedo, kjer bolj kot kjerkoli more spoznati težnje in potrebe obeh narodov, ki jih združevata v srčna vez družita v najtesnejši prijateljstvo.

Holandec C. W. Wouters v Sloveniji

S holandskimi Slovenci je prišel v Slovenijo tudi g. C. W. Wouters, višji uradnik v državnem rudniku v Heerlenu in novinar, ki je vlek prijatelj Slovencev. Z njim sem se seznanil že v Heerlenu ob priliki mojega obiska pri holandskih Slovenceh. Prisostvoval je tudi mojemu predavanju. Lepota naših krajev ga je tako zadivila, da je sklenil takoj obiskati našo lepo domovino.

Njegovo potovanje po naši državi je velikega pomena, posebno še zato, ker namerava potem predavati o lepota naše domovine v Holandiji.

Prijatelju Slovencev, g. C. W. Wouters, želimo, da bi se prav dobro počutil na naših slovenskih tleh in se mu obenem zahvalujemo za njegovo naklonjenost našim slovenskim izseljencem na Holandskem.

Holandski Slovenci nimajo slovenskega duhovnika, imajo pa očeta Teotima, Holandca, ki se je dobro naučil slovensčine in je ves njihov, kar moramo posebno poudarjati. Tudi on je prihitej s svojimi slovenskimi ovčami k Mariji Pomagaj na Brezje. Naj mu brezjanska Mati božja poplača njegov trud, njemu pa želimo, da bi se v naši slovenski domovini počutil prav dobro. Posebno pa mu želimo lepega vremena, ker namerava obiskati gorske velikane naše lepe Gorenjske. G. P.

Prosvetni tabor v Boštanju v nedeljo, dne 29. avgusta

Ob 9. sprejem na kolodvoru od obeh strani. Sprevod skozi Dol. Boštanj. Po 10. maši tabor pred cerkvijo. Popoldne ob 3. nastop fantov, deklet, mladcev in orodnih telovadcev. Po nastopu prosta zabava do 7 zvečer, ko bo razhod. Preprosta postrežba pri novem domu, ki bo ta dan blagoslovljen. Na tabor prideta tudi g. minister dr. Kerk in zastopnik bana. Povabljeni vsi Posavci, vsa društva iz leskovaške in mirnske dekanije. Naj se enkrat v Boštanju elišijo naše besede, naj se razvijejo naše ideje!

Hotel »Sloven« v Ljubljani podri.

K razstavi slovenskega novinarstva

Kako nastane klišé

Ljubljana, 25. avgusta.

Danes se že težko najde na svetu časopis, ki ne bi na svojih straneh prinašal poleg teksta tudi slik in ilustracij. Zlasti pa si ne moremo brez slik predstavljati današnjega modernega dnevnika, ki mu je najvažnejša naloga, čimprej informirati svojega bralca, po možnosti o vsem važnem, kar se dogaja doma in po svetu. Dandanes prinašajo moderni dnevniki na svojih straneh obilo slik in razvila se je v ta namen posebna panoga poročevalstva, ki ji pravimo foto-reportaža. Slika najverjetneje povzroča doživetje, o katerem govori poročilo, doživetje pa slika sama z nekaj vrsticami pojasnila povsem zamenjuje dolgo poročilo. Poleg tega pa slike tudi za oko olepšavajo list.

Razumljivo je, da je tiskarska umetnost morala tudi na tem polju iznajti postopek, da more moderni čenik zadostiti tej svoji nalogi. Za časopis je važna predvsem hitrost, kajti slika doseže svoj namen le, ako je objavljena istočasno s poročilom. In reči je treba, da je tiskarska umetnost tudi v tem oziru kos svoji nalogi. Mislimo tu na klišee, ki so danes ena najpopolnejših pa tudi najhitrejših vrst reprodukcije slik. Kaj je prav za prav klišé? Klišé ni nič drugega kakor cinkova, bakrena ali mešingasta plošča, na kateri se nahaja negativ slike. Če to ploščo namažemo z barvo in odtisnemo na papir, dobimo sliko. To ni nič posebnega toda postopek, preden dobimo tako ploščo, pa ni tako enostaven, saj je klišarska stroka ena najbolj delikatnih panog grafične umetnosti. Naše čitatelje bo gotovo zanimalo, kako nastane klišé. Predvsem je treba najprej fotografirati oziroma sliko. Ni vsaka fotografija takšna, da bi se mogel iz nje napraviti dober klišé. (To polagamo na srce tudi sotrudnikom in prijateljem našega lista, ki nam pošiljajo v objavo razne slike, pa so potem nejevoljni, ako elike kljub svoji aktualnosti niso objavljene.) Ali je slika takšna, da bo klišé dober in lep, laik težko presodi, grafik pa vidi to na prvi pogled. Prvo dejanje do nastanka klišeya je, da se elika še enkrat fotografira. Za to so posebni veliki fotografski aparati. Med ploščo in sliko, katere se fotografira, pa se postavi fina mrežica, ki se s strokovnim izrazom imenuje »rastra«. Zaradi tega se elika, ki se pojavi na plošči, ki je povsem slična navadni foto-

grafski plošči, sestoji iz samih drobnih točk, temnih in svetlih. Na slikah v »Slovencu« opazimo ta »rastra« lahko s prostim očesom, za reprodukcije na boljsem ali celo umetniškem papirju pa je »rastra« tako fin, da ga je mogoče opaziti le s povečalnim steklom. Plošča, na katero smo skozi »rastra« fotografirali sliko, gre nato v temnico, kjer je postopek z njo prav takšen kakor z navadno fotografsko ploščo. Razvijemo jo v razvijalcu in nato položimo v fiksirno kopel. Ko se plošča osuši, gre v poseben oddelek klišarne, kjer se s pomočjo električne svetlobe prenese slika na cinkovo oziroma bakreno ploščo. To kovinsko ploščo pa je treba poprej prevečiti s tenko plastjo posebne vrste za svetlobo občutljive emulzije. Čim je cinkova plošča dokopirana, se prične na njej kemični proces, ki ga je treba regulirati s tako zvanim jedkanjem s čemer se prav za prav prične pravo delo na klišeyu kot takem. Za to je spet poseben oddelek klišarne, jedkalnica, kjer je postopek najbolj delikatni in zahteva velike strokovne izvežbanosti grafika. Za jedkanjem se največ uporablja soliterna kislina, ki ima to lastnost, da razjeda kovine. Svetla mesta na plošči kislina krepkeje razjeda, temna in manj svetla pa nasprotno. To jedkanje v različnih niansah povzroči emulzijo, s katero je prevlečena cinkova plošča. Ko je to jedkanje končano, nastane na cinkovi plošči nekakšen relief, seveda tako fin, da se ga s prostim očesom ne opazi. S tem je postopek v glavnem končan. Vse to delo za navaden časopisni klišé, kjer je potrebna brzina in ravno zaradi nje ni mogoča najpopolnejša in najfinjša izdelava, traja eno in pol do dve uri. Za klišee na finem, umetniškem papirju, ki jih objavljajo revije in knjige, pa je postopek daljši, ker je treba predvsem gledati na popolno reprodukcijo.

V gornjem »mo« v glavnih obrisih naznačili kako nastane klišé. Vse ta postopek od prvega trenutka do konca bo imelo naše občinstvo priložnost videti na Razstavi slovenskega novinarstva na 41. razstavnih prireditvi ljubljanskega velesejma. Jugoslovanska tiskarna bo namreč na tej razstavi postavila oddelek svoje klišarne, ki je najmodernejša na vsem Balkanu in kjer bodo obiskovalci od blizu lahko videli vse zanimivi postopek kliširanja.

Drobne novice

Bojevniki praznik na Brezjah

Za bojevniki slovesnosti na Brezjah je generalna direkcija drž. žel. z odlokom št. 80225-37 dovolila polovično vozno za vseh postaj ljubljanske direkcije do Otoč in nazaj v času od 27. do 30. avgusta.

Udeleženci kupijo na odhodni postaji celo vozovnico in legitimacijo obrazec K 13, katere velja s potrdilom prireditelne odbora na obrazcu K 13, da so bili na proslavi, tudi za brezplačno vrnitev.

Dekanijski verski tabor pri Svetinjah

na Mali šmaren, 8. septembra

Za drugimi slovenskimi kraji noče tudi velikonočnega dekanijskega zaoštati in tabor mož in fantov naj bo eden najsvetlejših drobcev slovenstva, ki je katoliško!

Sporod: 1. Na predvečer pritrkavanje in krešovanje. 2. Na praznik ob pol 9. bo prihod mož in fantov v skupinah; ob 9. v slučaju lepega vremena cerkveni govor (g. prof. dr. R. R. Hanzl) in sv. maša (dekan g. F. Bratušek) na prostem. Med sv. mašo poje vse ljudstvo svoje stare cerkvene pesmi.

Nato zborovanje na prostem, ki ga vodi g. dekan in na katerem nastopita kot govornika gosp. Fr. Terseglav, urednik iz Ljubljane in visokošolec St. Kocipec. Zborovanje se zaključuje s pesmijo Povsod Boga, ki jo pojejo vsi.

Vljudo ste vabljeni na tabor na to lepo razgledno točko v Jeruzalemskih gorah vsi tudi iz oddaljenih krajev, ker se zveze z vlaki res zelo ugodne.

Koledar

Sreda, 25. avgusta: Ludvik, kralj; Patricija, devica.

Osebnosti

Upokojen je višji prometnik VII. pol. skup. Franc Legat pri pošti Ljubljana I.

Solske vesti

Dr. meštanska šola v Zagorju ob Savi. Šolsko leto 1937-38 se prične 1. septembra 1937 z vpisovanjem v I. in II. razred mešt. šole, ki bo 1. 2. in 3. septembra od 8 do 12 in od 15 do 17. V prvi razred se morejo vpisati učenci (-enke), ki so dovršili IV. razred ljudske šole brez slabe ocene ali pa višji razred in niso starejši od 14 let. K vpisovanju naj prinese vsak učenec (-enka) zadnje šolsko spričevalo, 20 din za zdravstveni fond, kolek za 5 din za kolekovanje prijave, davčno potrdilo — kolekovanje s kolekom 20 din za odmero šolnine in 3 din za dijaško knjižico; za vpis v prvi razred tudi krstni list. Dne 6. septembra, na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II., se zbere vsi učenci (-enke) pred župno cerkvijo ob triletni na osem, da se udeležijo službe božje. V četrtek, dne 9. septembra bo ob 8. otvoritvena sveta maša in molitev k sv. Duhu. Vsi učenci (-enke) naj se zbere ob triletni na osem pred župno cerkvijo. Z rednim poukom so bo pričelo 10. septembra ob 8. Ponavljalni izpiti bodo 31. avgusta 1937 ob 8. — Upraviteljstvo.

Fine tkanine

ne preneso pranja z jeklinimi sredstvi. Zato uporabljajte

PERION

ki pere blago, izdatno in snežnobelo. — Prav poceni je ta naš domači, slovenski izdelek.

Orglarska šola v Ljubljani. Ker priglasi in prošnje za sprejem v orglarsko šolo v Ljubljani nočejo prenehati, sporočamo, da so sprejemi za leto 1937-38 zaključeni, šola polna in ni mogoče nikogar več sprejeti. — Ravnateljstvo.

Pri užički nesreči ranjen tudi Slovenec. Ob priliki avtomobilske nesreče v Užicah je bil občanem z orožniškim poveljnikom generalom Jovanom Naumovičem hudo ranjen tudi Slovenec Jože Dobrovolje, doma na Verdu pri Vrhniki. Dobrovolje je poveljnik orožniške postaje v Užicah in je na tem težkem mestu že nad osem let. V vseh Užicah in v okolici uživa velik ugled. Poročeno je s Slovenko iz Zetali pri Rogatcu. Pri tej nesreči mu je dvakrat zlomilo levo nogo pod koleno, dobil je tudi sicer hude poškodbe po vsem telesu. Občanem z drugimi ranjenici so tudi njega prepeljali v Belgrad v vojaško bolnišnico. Njegovo stanje je precej hudo.

Zopet mraz — zopet Lutz peč Ljubljana VII.

Zegnanje v Planici. V nedeljo 29. t. m. bo v Planici Zegnanje. Ob 10. bo v cerkvi pri Tamarju slovesna sv. maša z govorom. Planinci vljudo vabljivi! — SPD Ratoč-Planica.

41. razstava prireditelj Ljubljanskega velesejstva bo letošnji jesenski velesej od 1. do 12. septembra. Jesenske prireditelje »Ljubljana« v jeseni so redno dopolnili ljubljanskemu spomladanskemu velesejstvu industrijskega in obrtnega značaja. Letošnja jesenska prireditev bo zavzemala ves prostor ljubljanskega velesejstva, ki obsega 40 tisoč kvadratnih metrov, ter bo izredno zanimiva in pestra. Podala nam bo razstavo slovenskega novinarstva, etnografsko in misijonsko razstavo »Indija«, umetnostno razstavo slovenskih likovnih umetnikov, razstavo »Materi za otroka«, cvetlično razstavo, ki bo izpolnjena z veliko razstavo eksotičnih ribic in metuljev, vzoren sadni vrt, razstavo malih živali, razstavo pernatih in dlakastih divjadi naših gozdov v posebnem živalskem vrtu ter razstavo industrijskih in obrtnih proizvodov. Posebno bogato bo zastopano pohištvo in stanovi. Oprema, radio-aparati, živila, izdelki male obrti, galanterija in tehnične novosti. Seveda bo razstavljeno še mnogo drugega in ni mogoče vsega našteti. Vse to bo treba pač videti. Jugoslovanski harmonikarji bodo tekmovali za prvenstvo Jugoslavije in prehodni pokal za leto 1937-38 v nedeljo, dne 12. septembra. Razstavniemu prostoru bo priključeno tudi lepo zabavišče z različnimi atrakcijami, godbami in plesom, ter variete, kjer bodo nastopali umetniki svetovnih odrov. Na odhodni postaji blagajni je treba kupiti celo vozno karto do Ljubljane in še rumeno železniško legitimacijo za 2 dinarja. Na velesejstvu je dobiti velesejsko legitimacijo in potrdilo o obisku, na kar ima obiskovalci brezplačen povratek.

Pri Mariji Pomočnici na Rakovniku v Ljubljani bo na Mali šmaren (8. sept.) velik romarski šod. Podroben spored bomo objavili v prihodnji

številki. Poslužite se polovične voznine za ljubljanski velesej in so shoda udeležite.

Brezje — slovenskim žrtvam svetovne vojne, je naslov knjižice, ki je izšla za bojevniki slovesnosti na Brezjah 28. in 29. avgusta. Knjižica vsebuje poziv vsem Slovincem za preureditev prostora pred cerkvijo in celoten spored prireditev slovesnosti. Poleg tega so v nji zanimivi prispevki in članki: Zakaj naj bo grob neznanega slovenskega vojaka — žrtve svetovne vojne — ravno na Brezjah? — Delo za preureditev Brezji. — Njimi, ki so dali življenje. — Brezje — veselovenska božja pot. — Pri nadškofu Jegliču. — Namen in pomen bojevniki organizacije. — Knjižico krasi mnogo slik. Naslovna elika kaže čudodelno podobo Marije Pomagaj, v knjižici je načrt preureditve parka, dalje slike bojevniki organizatorjev Bonača, Colariča in Majstra, spominske plošče v spomin na svetovno vojno in elika prvega obnega Zveze bojevnikov na Brezjah. Prvi izkaz darovalcev za preureditev Brezji je priobčen na treh ovojnih straneh in priča o zanimanju, ki ga kažejo vsi sloji in stanovci za olepšavo te veselovenske božje poti. Knjižica se dobi v predprodaji v pisarni Zveze bojevnikov v Ljubljani, Kolodvorska ulica 25. Cena 3 din.

ZDRAVILISCE

Radio-Therma, Laško

Radioaktivne termalne kopeli (37,5° C). — Najučinkovitejše zdravljenje vseh vrst revmatičnih obolenj, ženskih bolezni, arterioskleroze, itd.

Znižane cene od 1. septembra dalje, pavšalna penzija za 10 dni 600 din, za 20 dni 1.100 din. V tej pavšalni penziji je vračunana soba, štirikrat dnevno prvovrstna hrana, kopeli, zdravniška preiskava in vse takse. — Zahtevacije prospekte od uprave zdravilišča!

Za prelepo lursko romanje v Rajhenburg in izlet v Zagreb s posebnim vlakom 11. sept. se prijavite za brezplačno pojasnila na naslov: »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

V nedeljo, 29. avgusta v Trst z avtobusom. Prijave sprejema izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slov, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ul.

V okvirju tujsko-prometne razstave na belgrijskem velesejstvu se bodo razstavile tudi vse izdaje tujsko-prometnega značaja, t. j. razne brošure, prospekti, plakati itd., ki so izšle od začetka obstoja Zveze za tujski promet v Sloveniji in vseh njenih članov. Zaradi tega se tem potom obrača Zveza za tujski promet v Sloveniji na vsa tujsko-prometna društva, zainteresirane ustanove in podjetja, da nam takoj javijo, kaj nam lahko stavijo na razpolago. Celokupni material se mora Zvezi dostaviti do konca avgusta t. l.

Dobrna pri Celju

Za srčan, živčen in ženski boleznin in vse one, ki so počitka potrebnici! Akurat term 37° C, naravne ogljikovo-kislo kopeli. Izborni zdravilni učinki pri boleznih srca, žilov, ženskih boleznih, boleznih ledvic, mehurja, oslabelosti, kroničnih žilodolnih in črevesnih katarjih. — Krasen park, divna okolica. — Od 16. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje za pavšalno ceno Din 1100.— do Din 1650.— (avtobus Celje—Dobrna in nazaj, soba, hrana, kopeli, zdravnik in takse). Zahtevacije prospekte.

Nočni boj z zločincem v Zagrebu. V Zagrebu se je v nedeljski noči odigral razburljiv dogodek, pri katerem je bil en stražnik smrtno-novinarjen ranjen, drugi pa lažje. Policijski stražniki so hoteli prijeti proslulega zagrebaškega gangsterja Franja Mundjara, ki je popival v neki gostilni. Stražnika, ki je imel službo v onem rajonu, je neka ženska opozorila, da Mundjar popiva v gostilni Biokovo. Stražnik je takoj stopil v gostilno in napovedal Mundjaru aretacijo. Toda zločinec ga je pahnol od sebe in ušel ven. Stražnik je stekel za njim, ga dohitel in potisnil v neko majhno barako, kjer je nastal med njima boj na življenje in smrt. Krepki stražnik je že mislil, da je užugal zločince, toda v ugodnem trenutku je le-ta potegnil revolver in oddal več strelkov na stražnika, ki se je zgrudil v mlaki krvi. Zločinec je nato pobegnil. Zasedlovati ga je pričel neki drugi stražnik, toda Mundjar se je v diru obrnil, ustrelil vanj in ga zadel v nogo, da se je zgrudil. Zločinec je nato zdrvel v neko hišo, kjer je stanoval njegov pajdaš Franjo Hamer, katerega je imel na sumu, da ga je izdal policiji. Skozi odprto okno je skočil v sobo, kjer je Hamer spal in oddal na spečega več strelkov. En strel je Hamerja zadel v

Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stoli, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Joseflove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Joseflove« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15463, 25. V. 35.

stegno. Mundjar je nato zdrvel naprej. Medtem pa so policijski organi obkrožili Trnje, kjer se je vse to dogajalo. Napravili so ravijo, toda komaj so pregledali nekaj hiš, je javil neki stražnik, da leži ob nekem poloku truplo moškega z revolverjem v roki. Policijski organi so v mrtvico spoznali Mundjara, ki se je sodil sam.

Avtomobilke nesreče je večkrat krivila nepredvidnost šoferjev, še v večji meri pa teoretično in praktično nepoznanje vozila ali pa nezadostno poznanje policijsko-varnostnih predpisov cestnega reda in avtoprometa sploh. V veliki meri skušajo odpraviti te nedostatke v strokovnih šoferjskih šolah in praktičnih tečajih. Izpraševalni komisiji za šoferje izpite pa pripada naloga, da izbere sposobne, praktične in trezne vozače. K temu bo v obilni meri pripomogla strokovno pisana knjiga našega strokovnjaka inž. Stofe: Šofer in samovozač. To je priročna knjiga o konstrukciji, delovanju, stregi in vodstvu modernega avtomobila. Knjiga obsega 282 strani, ima okoli 300 slik, ki ponazorjuje posamezne dele motorja in drugih delov vozila. Knjiga stane vezana 140 din. Izšla je v zalogi Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani, 1928. Knjigo toplo priporočamo vsem šoferjem, naraščajo in samovozačem.

Pri sprijtni, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenice«.

V Gorico in Trst ob svetovskem romanju z avtom 6. do 8. septembra. Prijave za brezplačno navodila do 27. t. m. sprejema in pošilja: »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Turistični avtobusni izleti v Opatijo-Sušak za 70 din. Informacije Putnik, Gajeva 3, tel. 24-72.

BOUVIER VINO V SODČKIH GORNJA RADGONA

Mednarodna razstava v Parizu in francoska riviera od Marseille do Nize. Tak je veličasten spored potovanja, ki ga organizira društvo »Putnik« z odhodom iz Beograda, Zagreba in Ljubljane 18. septembra. Po bivanju v Benetkah (19. sept.), pridejo izletniki v Pariz (20. sept.), kjer ostanejo do 27. sept. Za ta čas so predvideni razni izleti, obisk razstave in drugo. V torek, 28. septembra bivanje v Marseilleu ter se za tem nadaljuje potovanje vzdolž Sredozemskega morja do Nize, kjer se ostane 29. in 30. sept. Z avtokarom obiščejo izletniki Monako, Monte Carlo, Monton in Ventimiglio. Povratek preko Milana in Trsta. Vsa pojasnila in prijave v biljetarnicah »Putnik«.

V Moravčah

v nedeljo, dne 29. avgusta velik prosvetni tabor

Ljubljana

Misijonska razstava Indija v Ljubljani na velesejstvu od 1. do 12. septembra bo nameščena v paviljonu G. Razstavo aranžira misijonar Anton Vizjak sam, ki je prišel iz Indije, po lastnih doživljajih in bogatih izkušnjah. Razstava bo obsegala sledeče oddelke: Svetovni položaj Indije in našega misijona. Postojanke vseh naših misijonarjev v Indiji. Naša orednja misijonska postaja v Bošonti. Palača Zimendarja in bengalski trg. Bengalsko naselje (1:5). Bengalska hiša v naravni velikosti. Indijska džungla (po naravi). Galerija slik. Indijska mitologija in kultura. Prizori iz misijonskega življenja. Sv. Frančišek Ksaverski. Slovenski zvonovi za Ragapur. Razstava bo imela svojo popolno vrednost.

Živalski vrt zoološkega društva v Ljubljani v Tivoliju tik velesejstva bo odprti tudi v času jesenskega ljubljanskega velesejstva od 1. do 2. septembra nepretrgoma od 8 zjutraj do 7 zvečer. Na ogled bo vsa dlakasta in pernat divjad naših gozdov. V lepo urejenem parku se živali prav dobro počutijo. Prednjači medved-sladkosned, ki tehta že tri stane cente. V njegovem sosesstvu prebiva jelen, divje svinje, srnjaki in srne, volkovi, šakali, lisice, jazbeci, verveice, podlasice, dihurji itd. Med pernat divjadjo si delita oblast kraljevski in planinski orol. V sosesčini so uharice, sove, postolke, kragulji, kanje, krokarti, vrane, soje, srake, škarnjak in beloglavi jastreb. Ob ribniku pa najdemo race, štorjke, razne čaplje in druge vodne ptice. Velika voljiera ptic pevk in jerebic, prepelice, grlice, fazani, divji golobi in druga sorodna družina oživlja živalski vrt.

Zobozdravnik specialista

DR. IVAN OBLAK

zopet ordinira.

Na drž. I. deski mešt. šoli »Kralja Petra I. Osvoboditelja« v Ljubljani (Prule) bodo popravni izpiti dne 30. in 31. avgusta, vpisovanje pa 1., 2. in 3. septembra. Točnejši podatki so na razglasi deski v veži šolskega poslopja. — Upraviteljstvo.

Redek obisk v lekarni. Predvečerašnjem okrog polnočja se je pripetil na Resljevi cesti pred znano lekarno Levstak priručnega smeha vreden dogodek. Čez Zmajski most je gnil gonjač dve kravici, ki se jim v mesarskem žargonu pravi »bunc«. Prav nobenih sitnosti nista povzročali živali gonjača; kljub temu, da je ob tem času na ljubljanskih ulicah zelo živahen promet, je gonjač brezkrbno korakal za njima, ne da bi mu bilo treba uporabiti palico. Toda glej! Kakor hitro sta pohlevni živalici prekorajili Zmajski most, sta obe spontano zavili na levo na pločnik in skozi odprta vrata naravnost v — lekarno! Presenečen gonjač je v prvem hipu od zažudenja pozabil zapreti usta, potem pa mu seveda ni kazalo drugega, kakor da jo mahne za svojima varovankama. Ni bila lahka reč živalici, ki sta bili sicer zelo krotki, spravili iz lekarne, kajti gonjač ju je moral spraviti ven ritensko, ker za obračanja in manevriranje takih živali lekarna ni nič kaj primeren prostor. Zlasti dotik steklenih vrat z rogovih obeh živali bi utegnil imeti neugodne posledice. Pa je treba v čast gonjača, ki je moral preslišati precej pikrih opazkov na račun svoje gonjaške strokovne izobrazbe, priznati, da je svoji varovanki spravil iz lekarne tako, da je ostalo celo vse: steklena vrata, kravici in on sam. Da pa potem, ko je prenehala nevarnost razbitih stekel, ni bil več tako nežen z njima, je kar razumljivo. Kakšen prizor se je odigral v lekarni, ko se je pojavil pred prodajalno mizo tak nenavaden obisk, pa ni znano. Morda sta živalici hoteli samo napraviti v zadnjih trenutkih svojega življenja posrečeno šalo, preden se preselita v okusne klobase in salame.

Odvetnik Tornago

je preselil pisarno na

Poljansko cesto 12/I (nasproti rudeče hiše)

V Postojnsko jamo in k odkritju spomenika kralja Aleksandra I. dne 5. septembra t. l. Voznina, skupni potni list, vstopnina v jamo in k jamskim prirediteljem 66 din. Prijave sprejema še tekoči teden dnevno Zadruga železniških uradnikov »Dom« v Ljubljani, hotel Metropol, novo poslopje, I. nadstropje.

Dr. Vladimir Volovšek

specialist za zobne in ustne bolezni do 1. septembra ne ordinira

Zobozdravnik dr. Rodoschegg zopet ordinira.

Nesreče. V ljubljansko splošno bolnišnico je bil pripeljan posestnikov ein 16-letni Blaž Černe, doma iz Dobrave-Vintgar pri Bledu. Igrali so se in ga je neki deček obstrlel tako, da ga je strel zadel v trebuh. — Včeraj popoldne je bila prepečljana v bolnišnico na kirurški oddelki leta 1908 v Logu pri Mokronogu rojena služkinja Terezija Zore, stanujoča v Mostah, Ljubljanske ceste št. 20, ki je včeraj popoldne tako nesrečno padla po stopnicah, da si je zlomila desno nogo.

Nočno službo imajo lekarni: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20, in Mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

Radio o Rimskih Toplicah

Kako lepo pojejo vaši podeželski zbori in kako visoko kulturo dokazujejo igralci diletanti ob svojih nastopih v sedanjih radijskih reportažih iz Slovenije! S temi besedami se je po končanem prenosu radijske reportaže iz Kranjske gore, ki je bil v ponedeljek zvečer, oglašil zastopnik kratkovalovne postaje v Belgradu.

Ze iz teh besed vidimo, da je imela tudi radijska reportaža iz Kranjske gore popoln uspeh. V tej reportaži so poslušalci v tujini in doma slisali »gorenjsko ohcet« po Klinar-Verherjevi »Miklovi Zali«, in sicer po besedilu gđc. Hermine Žerjavove. Poleg zive »gorenjske ohceti« je radio iz Kranjske gore prenašal tudi »vaški koncert« neznanega skladatelja. Pri prenosu je sodelovalo Pevsko in glasbeno društvo Cecilija pod vodstvom Alojzija Plan-tava in Hermine Žerjavove.

V »Miklovi Zali« so nastopili kot nevesta Lidija Lavtarijeva, kot ženin Miha Pečar, kot gospodar Anton Vrhovnik, kot kum in kumica pa Anton Smolej in Marija Smolej. Z nekoliko narodnimi pesmimi se je zaključil ta lepi prenos iz Kranjske gore.

Danes, 25. avgusta se preseli vodstvo radijske reportaže na ozemlje bivše Stajerske. Na vrsti so Rimske Toplice. O Rimskih Toplicah bo kratkovalovna postaja v Belgradu emitirala ob 13.45 predavanje v erbohrvatskem jeziku, ob 20. v nemškem, ob 20.15 v francoskem, ob 21.30 v angleškem jeziku, ob 21.45 do 22.30 pa bo glasbena reportaža iz Rimskih Toplic z zelo izbranim umetniškim sporedom.

Maribor

m Lesna industrija v plamenih. Včeraj okoli 1. po polnoči je nastal požar na skladišču lesne industrije Mirka Goriska v Logu pri Limbušu. Omejenjena industrija izdeluje razne lesene stroje, galanterijsko blago iz lesa in razne dele orodja. Obstoja iz žage in velike moderno opremljene strožnice. V skladišču je bilo 18 čistilnih strojev za žito, razni drugi stroji za poljedelstvo, večja zaloga izgotovljene lesene galanterije in drugo blago. Vse to je pogorelo, poleg tega pa še dve veliki kopici raznega trdega lesa, ki se je sušil pred skladiščem. K sreči so prihiteli ognjegašci in domačini pravčasno na pomoč da se ogenj ni razširil na vse objekte. Lastnik tega podjetja g. Mirko Gorisek živi stalno v Belgradu. Škoda se ni ugotovljena, ker se ni izvršena inventura. Ogenj je bil gotovo namenoma podtaknjen.

m Z Abrahamom se je srečal včeraj upravno-pisarniški uradnik mariborske policije g. Lavoslav Lipuš. Naše prisrčne čestitke!

m 6-tonski avtobus na vrhu Pohorja. Mestni trambus, ki tehta kar 6 ton, je postavil v nedeljo rekord: napolnjen z izletniki je krepko in brez vsakega napora privozil na vrh Pohorja do Pohorskega doma. Tako težkega vozila na Pohorju še niso videli.

m Povečanje policijske zgradbe. Mestna občina je začela v Ulici 10. oktobra nadzidavati prizidek pri zgradbi policijskega komisariata. Dvignila ga bo za dve nadstropji, tako da bo policija pridobila nove pisarniške prostore, ki jih nujno potrebuje.

m Velika razprava preložena. V ponedeljek bi morala biti pred okrožnim sodiščem velika razprava proti proslulemu falsifikatorju denarja Francu Rupniku in 11 njegovim pajdašem. Ker pa se je med tem eden od glavnih branilcev obtožencev ponesečil, je sodišče preložilo razpravo na prvi oktober.

m Dr. Alfonz Wankmüller zopet redno ordinira.

m Dijakinja se je ponesečila. V Brestrnici je padla s koleca 19-letna mariborska dijakinja Milena Jan iz Smetanove ulice tako nesrečno, da je obležala s počeno lobanjo nezavestna. Prepeljali so jo v bolnišnico.

m Tragična usoda. V Krekovi ulici na Teznu so našli v ponedeljek zvečer obešenega 60-letnega delavca v tovarni Kovina Franca Muleca. Pokojnika je preganjala za usoda. Pred vojno je imel lepo posestvo v Slovenskih gorah ter je bil srečno poročen. Moral je k vojakom ter je na ruski fronti naenkrat izginil. Vse je kazalo, da je padel, v resnici pa je bil ranjen in ujet. Iz ujetništva se je pogostokrat domačim javljal, toda njegova pisma so se izgubila in domov ni prišel niti en glas. Tako je med domačimi počasi prevladalo prepričanje, da je našel v tujini smrt, tembolji, ko so se začeli po končani vojni ujetniki vračati nazaj, Muleca pa ni bilo med njimi. Leta so minevala Muleca je sodišče proglasilo za mrtvega in njegova žena se je drugič poročila. Vsi so pa bili pred dobrim letom silno presenečeni, ko se je Mulec naenkrat pojavil v domovini. Bil je ujet v daljni Sibiriji, kjer je ostal tudi po končani vojni, ker mu niso dovolili povratka. Šele po dolgih letih moledovanja je izposloval, da se je lahko vrnil v domovino, kjer pa je našel vse v tujih rokah, posestvo in ženo, ter ga nihče ni več poznal. Ves zagrenjen je obrnil vsemu hrbet ter šel v Maribor, kjer si je v Kovini poiskal delo. Da bi pozabil svoje gorje, se je vdajal pijadi, pred tremi tedni pa je poskušal izvršiti samomor ter si je prerezal na rokah žile. V bolnišnici so mu rešili življenje, ko pa je ozdravel, je pijančeval naprej ter je bil zaradi tega v soboto odpuščen od dela. Potem je dva dni popival, v ponedeljek zvečer pa se je obesil.

m 15 kg saharina v kuhinji. Carinski detektivi so dosegli v Mariboru zopet lep uspeh. Železniškemu delavcu Jožetu Š. so zaplenili v njegovem stanovanju v Franciškanski ulici 15 kg saharina, katerega so našli skritega v kuhinji pod podom ter v dvojnem stropu omare. Š. je izjavil, da je kupil saharin od avstrijskih železničarjev po 320 din za kilogram prodajal ga je pa naprej po 450 din.

Lepo gasilsko slavlje

na Koroški Beli

V nedeljo, 22. avgusta, je gasilska četa na Koroški Beli proslavila 40-letnico svojega obstoja. V lepem sprevodu, katerega se je udeležilo okrog 200 gasilcev v kroju in ga poleg narodnih noš poveličevalo še 6 gasilskih zastav, so udeleženci z zastopnikom banovinskega odbora g. dr. Šmajdom in okrajnim predsednikom g. Janom prikorakali v cerkev in se udeležili sv. maše. Po sv. maši je bilo na vasi kratko gasilsko zborovanje. Predsednik domače čete g. Zaveljčina je pozdravil navzočne, izrazil vdanost navzočnim kraljevski hiši ter podaril žrtve jubilarov, ki danes lahko s ponosom gledajo na svojo 40-letno delo v društvu. Za njim je pozdravil gasilce domači župan Perko. Za njim je pozdravil v imenu Zveze g. dr. Šmajd, ki je podaril to, da smo dolžni braniti predvsem svoje svetnine, med katerimi je tudi slovenska narodna samobitnost. Po govoru g. Jana je bila razdelitev odklivanj. Odklivanjih je bilo skupno 37 tukajšnjih gasilcev za svoje delo. Po končanem zborovanju se je vrnil defile mimo tribune. Popoldansko veselico je bilo društvo zaradi nevihte prisiljeno preložiti na prihodnjo nedeljo.

714.000 zaposlenih delavcev

Pravkar objavlja Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu podatke o številu zavarovancev pri okrožnih uradih in zasebnodruštvenih blagajnah za mesec junij 1937. Iz teh podatkov je razvidno, da je število zavarovancev naraslo od maja do junija 1937 od 696.978 na 713.835, torej za 20.866 članov. Od junija na leto pa znaša prirastek 83.115 delavcev ali 13,18%. S tem je število zavarovancev doseglo višek, katerega že dolgo ne poznamo. — V naslednjem podajamo podatke o številu zavarovancev in povprečni mezli za zadnja leta v mesecu juniju:

	zavarovancev	mezla
junija 1930	654.948	26,59 din
junija 1933	537.195	23,27 <
junija 1935	585.130	21,56 <
junija 1936	630.720	21,56 <
junija 1937	713.835	22,73 <

Iz teh podatkov je razvidno, da je zaposlenost dosegla najnižje stanje leta 1933, od tedaj naprej pa se je stalno dvigala. Najvišje stanje je bilo pred krizo leta 1931 doseženo septembra 1930 a 654.966. Ta višek pa smo prekoračili že novembra 1936, nadalje aprila, maja in junija letos dosegli najvišje stanje, ki se pa po verjetnostnih računih še lahko povzra. Kajti v naslednjih mesecih od junija dalje se običajno število zaposlenega delavstva le zvišuje.

Po industrijskih panogah izkazuje v primeri z junijem lanskega leta največji prirastek število delavstva, zaposlenega pri gradbi železnice, čest in vodnih zgradb z 12.938 delavci, nadalje pri gradbanih nad zemljo 10.970 in v gozdnožagarski industriji 9772. Če upoštevamo samo odstotna števila, dobimo največji prirastek pri gradbi železnice in cest z 49,4% in pri gradbi prevoznih sredstev s 36,37%. Med ostalimi panogami izkazuje številčno še zmanjšanje prirastek tekstilna industrija, industrija kamenja in zemlje, trgovina, strojna in kovinska industrija.

Med posameznimi uradi izkazuje največji prirastek: Belgrad 14.760, Ljubljana 11.563 in Zagreb 7832, v odstotkih pa je najvišji prirastek v Banjaluki 28,26%, na Susaku 23,91% in v Sarajevu 19,11%. Padee izkazuje Okrožni urad v Splitu zaradi štrajka v cementni industriji s 1060 delavci ali 5,25%.

Povprečna dnevna zavarovana mezda narašča že od lanskega leta sem. V primeri z majem se je povečala za 0,29 din, v primeri z junijem lani pa za 1,17 din. Skupna zavarovana mezda je znašala junija letos 405,55 milij. din, maja 1937 388,82 milij. din in junija lani 339,89 milij. din. V teku enega leta se je skupna zavarovana mezda i zaradi povečanja števila članov i zaradi samega dviga povprečne zavarovane mezde dvignila za 19,32%.

Stabilizacijski skladi

V svoji najnovejši publikaciji »Pregled valutnega položaja« navaja Zveza narodov zanimive podatke o funkcioniranju posameznih stabilizacijskih skladov.

Stabilizacijski skladi so nastali po letu 1931 po angleškem vzgledu ter imajo namen zagotoviti kolikor toliko stalnost v gibanju deviznih tečajev. S tem so prevzeli velik del nalog emisijskih bank, ki so vse dotlej in še sedaj skrbje v velikem številu držav za stabilnost deviznih in valutnih tečajev. Seveda pa je pri njih položaj drugačen kot pri emisijskih bankah, ker skladi ne objavljajo nobenih izkazov, ali pa šele po daljših obdobjih. Zato je presoja njih politike tembolj težavna kot pri emisijskih bankah, ker manjkajo prave statistične podlage.

Vse sklade deli študija v dve vrsti: v prvo vrsto daje one, katerih prvotna in nadaljnja sredstva so obstojala v državnih papirjih, večinoma kratkoročnega značaja, drugo vrsto pa tvorijo oni, ki so dobili za izvajanje svoje politike zlato. Dosedaj je 7 držav vpeljalo take stabilizacijske sklade. Prva je bila Anglija in datira angleški stabilizacijski fond od 25. aprila 1932. Prvotno je dobil ta fond 175 milijonov funtov šterlingov, in sicer 150 milijonov funtov v državnih bonih, 25 milijonov funtov pa je ostalo od prejšnjega dolarškega fonda. V aprilu leta 1933 je bil fond zvišan za 200 milijonov funtov, tako da znaša sedaj 375 milijonov funtov.

Angleškemu vzgledu so sledile Zedinjene države Severne Amerike z ustanovitvijo takega fonda 31. januarja 1934. Dotirale so ga z 2 milijardama dolarjev, in sicer v zlatu. L. 1935 sta se pridružili ustanovitvi belgijskega fonda (30. marca 1935), katerega dotacija je bila 1125 milijonov belgijskih frankov, tudi v zlatu, in kanadskega dne 3. julija 1935 z dotacijo 63 milijonov kanadskih dolarjev v zlatu. Toda od teh dveh obstoja le še kanadski, kajti položaj belgijske valute se je tako izboljšal, da je bil belgijski fond dne 1. aprila 1936 likvidiran.

Tretjo skupino pa tvorijo fond, ustanovljeni po devalvaciji držav zlatega bloka. Dne 30. septembra je bil ustanovljen holandski fond, ki je dobil 300 milijonov goldinarjev dotacije v blagajniških bonih. Švicarski fond je bil ustanovljen istega dne z dotacijo 539 milijonov frankov v zlatu, ker je Narodna banka tedaj odstopila državi ves svoj dobiček pri novi ocenitvi vrednosti svojih zlatih zalog. Francoski fond je bil ustanovljen 1. oktobra 1936 s kapitalom 10 milijard frankov, ravno tako iz devalvacijskega dobička pri zlatu. Najhitreje je bil porabljen francoski fond, katerega v juniju 1937, po uradnih izjavah finančnega ministra, ni bilo skoraj nič več.

Fond, ki so dobili svoje dotacije v bonih, so prebivsem stremeli za tem, da nevtralizirajo gibanje tekočih kapitalov v tem smislu, da ti kapitali ne bi škodovali notranji podlagi kredita v teh državah. Njih naloga ni toliko važna z ozirom na fluktuacijo tečajev deviz, ampak za preprečenje kreditne inflacije. Oni fond, ki so pa dobili za dotacijo zlato, pa ne morejo kompenzirati gibanj kratkoročnih kapitalov in se morajo omejevati predvsem na devizne operacije. Zaradi tega vidimo tudi, da dosegajo fond različne uspehe, pa tudi neuspehe.

Če pogledamo vrednost skladov po skupnem merilu, dobimo po objavljenih podatkih tale sliko: angleški fond 1287 milijonov zlatih dolarjev stare paritete, ameriški 1181, francoski 275, holandski 95, švicarski 73, kanadski 37 in belgijski 23 milijonov zlatih dolarjev stare paritete pred letom 1934. Naložbe angleškega fonda so predvsem v zlatu.

Izprememba pri tvrdki Vladimir Arko, Zagreb

Pri tvrdki Vladimir Arko, ki je naslednica tvrdke Mijo Arko, Zagreb, ustanovljene leta 1867, je prišlo do spremembe toda le s formalne in pravne strani. Tvrdka se je spremenila v delniško družbo z osnovno glavnico 20.000.000 din. V tej novi tvrdki, katere delnice so izključno v rokah Vladimirja Arka, vodi g. Vladimir Arko, kot njen edini član uprave, samostojno in brez kakršnegakoli vpliva in sodelovanja vse posle, ker je tudi samo on upravičen za tvrdko podpisovati in prevzemati obveznosti.

Uvoz avtomobilov. V prvi polovici letos smo uvozili 1.213 osebnih avtomobilov za 27,7 milij. din in 368 tovornih voz za 20,3 milij. din. Lani v prvi polovici smo uvozili 685 osebnih za 20,1 in 187 tovornih voz za 8,8 milij. din. Letos smo največ avtomobilov uvozili iz Nemčije: 1.187 voz za 36,7 milij. dočim je lani znašal uvoz iz Nemčije 485 voz za

15,9 milij. din. Nemčija je potisnila vse svoje lanske konkurente v ozadje. Kajti še lani n. pr. so severnoameriške Zedinjene države uvozile k nam 236 voz za 8,2 milij. letos pa le še 85 za 2,9 milij. din.

Izprememba v nevarnostni tabeli. Minister za socialno politiko je predpisal naredbo o izpremembi nevarnostne tabele. Uvedeni sta dve novi postavki: 410 in 411. Postavka 410. Posli po čl. 33 zakona o zavarovanju delavcev, ki niso obvezani na prijavo posla v smislu čl. 9 zakona o zavarovanju delavcev in ki nimajo prevoza z živalsko ali motorno močjo, ki po svoji naravi spadajo med posle odstavkov 64, 66, 67 in 68 nevarnostne tabele... nevarnostni razred IV. Prispevek znaša 0,72% zavarovane mezde. Nadalje je nov odst. 411: Nameščenci, ki so zavarovani pri privatnodružbenih blagajnah... nevarnostni razred V. Ti plačajo 0,96 odstotkov zavarovane mezde. Nova naredba stopi v veljavo dne 1. septembra 1937.

Borza

Dne 24. avgusta 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Belgradu na 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8,41—8,51, v Zagrebu na 8,36—8,46, v Belgradu na 8,39—8,49.

Grški boni so beležili v Zagrebu 29,40—30,10, v Belgradu 29,55—30,25.

Španske pezete so nudili v Zagrebu po 3. Nemški čeki so ostali neizpremenjeni na 12,90 do 13,10.

Devizni promet je dosegel v Zagrebu 2 milij. 017.123 din, v Belgradu 4.123.000 din. Efektnege prometa je bilo v Belgradu 929.000 din.

Ljubljana — tečaji s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2395,41—2410,01
Berlin 100 mark	1743,52—1757,40
Bruselj 100 belg	730,70—735,76
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	216,08—218,14
Newyork 100 dolarjev	4307,25—4343,56
Pariz 100 frankov	162,69—164,13
Praga 100 kron	151,24—152,34
Trst 100 lir	227,70—230,78

Curih. Belgrad 10.—, Pariz 16,8425, London, 21,7125, Newyork 435,37, Bruselj 73,325, Milan 22,925, Amsterdam 240,25, Berlin 175,05, Dunaj 80,85—82,10, Stockholm 111,95, Oslo 109,10, Kopenhagen 98,925, Praga 15,18, Varšava 82,30, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,60, Buenos Aires 131,25.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% investicijsko posojilo 89—90, agrarij 53—54, vojna škoda promptna 407—410, begluske obveznice 75—77, 4% sev. agrarij 51 do 53, 8% Blerovo posojilo 92—93, 7% Blerovo posojilo 84—85, 7% posojilo Drž. hip. banke 98—100, Trboveljska 265—275.

Belgrad. Državni papirji: agrarij 53,50 denar, vojna škoda promptna 408,25—409 (408,50),

za konec decembra 408 blago (409), begluske obveznice 77—77,25 (77,7675), 4% sev. agrarij 52,25 denar, 8% Blerovo posojilo 93,25—94, 7% Blerovo posojilo 83,50 denar, 7% posojilo Drž. hip. banke 100 denar, 7% stab. posojilo 89 blago. — Delnice: Narodna banka 7250 denar, Priv. agrarna banka 200 blago (199).

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 89 bl. (mali komadi), agrarij 53,25 do 54, vojna škoda promptna 408—409, begluske obveznice 75,50 denar, dalm. agrarij 74,75—75,50 (74,50), 4% sev. agrarij 52,50 den., 8% Blerovo posojilo 93—93,50, 7% Blerovo posojilo 84 den., 7% posojilo Drž. hip. banke 100 den., 7% stab. posojilo 86,50 denar. — Delnice: Narodna banka 7150 denar, Priv. agrarna banka 196 denar, Trboveljska 250—270, Gutmann 45—48 (45), Osj. liv. 200 bl., Osj. sladk. tov. 195—200, Sladk. tov. Bečkerek 650 denar, Dubrovačka 380 denar, Jad. plov. 380 denar, Oceania 275 denar.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet neizpremenjen. Tendence ustaljena.

Sombor. Pšenica: bč. ladja kanal 168—170, bč. ladja Begej in bč. in banaška Tisa šlep 169 do 171. Ostala pšenica neizpremenjena. Oves: bč. srem. in slav. 109—111, Rž in ječmen: neizpremenjena. Koruza: bč. in srem. 89—91, bč. bela 2% 92—94. Moka, otrobi in fižol neizpremenjeni. Promet 48 in pol vagona.

Živina

Mariborski živalski sejem, 24. avg. Na današnji živalski sejem je bilo pripeljanih 9 konj, 16 bikov, 122 volov, 369 krav, 19 telet, skupaj 595 komadov. Povprečne cene živini so bile sledeče: debeli voli kg žive teže 4,5 do 5,75, poldebili voli 3,75—4,85, plemenski voli 3,40—5,75. Biki za klanje 3,30—4,50, klavne krave debele 3,70—4,80, plemenske krave 3,55—3,80, krave za klobasarje 2,15—3,50, molzne krave 3,25—3,50, breje krave 3—3,50, mlada živina 3,50 do 5, teleta 5 do 5,50. Prodanih je bilo 352 komadov. — Mesne cene: volovsko meso prve vrste 10—12, volovsko meso II. vrste 8—10, bikov, krav, telet 6—12, telečeje meso I. vrste 10—12, II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže 10—14 din.

Hmelj

Zalec, 23. avgusta.

Hmeljarska zadruga poroča, da obiranje hmelja dobro napreduje, četudi pretežno deževno vreme precej nagaja. Nad polovico nasadov je došlo je obiranju in če bo vreme bolj ugodno, bo h koncu tekočega in v začetku prihodnjega tedna, obrano vse.

Kupčija se še ni razvila. Prvotno so interesi nakupilci le manjše količine blaga za vzorce in ga plačevali do 28 din za kg, zadnje dni pa kupujejo tudi že nekaj več in plačujejo po 25 do 26 din za kg. Tendence je sicer mirna, vendar čvrsta.

Zalec, 23. avgusta.

Obiranje se pridno nadaljuje, vendar ga zelo moti deževno vreme in hmeljarji se boje, da bo pridelek trpel na barvi. Obrani sta doslej že dve tretjini nasadov in splošno računajo, da bo pridelek za 25% manjši kakor lani.

Kupčija se polagoma razvija in do danes je prodano iz prve roke že nad 4.000 stotov letošnjega pridelka. Kupuje se izključno za izvoz, največ za nemški račun. Cene so se polagoma izboljševale in sedaj se plačuje za letošnji žateški pridelek 14—21 Kč t. j. 21—32 din za kg. Tendence je čvrsta.

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 25. avgusta: 12 Baletne suite (plošč) — 12,45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13,15 Zvoki ruskih poljan (plošč) — 14 Vreme, borza — 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19,20 Nac. ura: Kako so slovenski častniki zgradili svojo stanovsko organizacijo (Tone Gmajner) — 19,50 Valčki E. Waldteuffla (plošč) — 20,10 Mladinska ura: Dvoboj med pšenico in rižem (g. dr. Valter Bohlner) — 20,30 II. koncert oddelka zbora Glasbene Matice. Vodi ravn. Albin Lajovic — 21,10 Schubert: Impromptu št. 3 v b (klavir, plošč) — 21,30 Slovenska glasba (Radijski orkester) — 22 Cas, vreme, poročila, spored — 22,15 Cimermanov trio.

Drugi programi

Sreda, 25. avgusta: Belgrad: 20 Orkestralni konc., 21 Humor — Zagreb: 20,30 Ljubljana — Dunaj: 20,30 Igra, 21,30 Koroške pesni, 22,05 Jazz — Budimpešta: 20,15 Igra, 22 Operni orkester, 22,25 Ciganska glasba — Trst-Milan: 17,15 Plesna glasba, 21 Opereta — Rim-Bar: 21 Plesne fantastije, 21,30 Simfonični koncert — Praga: 20 Vojška godba, 21 Simfonični koncert — Varšava: 21 Mandoline, 21 Chopinove skladbe, 22 Plesna glasba — Berlin: 20,10 Citre in harmonika, 21 Plesna glasba — Köln: 20,30 Orkestralni koncert — Belgajska kratkovalovna postaja prenaša 25. avgusta iz Rimskih Toplic: ob 13,45 predvajanje v arhivsko-hrvaškem jeziku, ob 20 v nemškem, ob 20,15 v francoskem, ob 21,30 v angleškem jeziku, ob 21,45 do 22,30 glasbena reportaža (pevski in koncertni program).

Takšna je bila pred 140 leti Eggerjeva tiskarna v Ljubljani, kjer so zagledale beli dan Vodnikove »Lubanske Novice«. Kako velik napredek smo dosegli Slovenci v 140 letih v pogledu tiskanja časnikov, časopisov, knjig in drugega, bo najzazorneje pokazala razstava slovenskega novinarstva na vselejmu od 1. do 12. septembra. Tu boste videli moderno urejeno tiskarno, kakor tudi uredništvo, pred vašimi očmi se bo urejal in tiskal dnevnik »Ljubljanske Novice 1937«.

Kulturni obzornik

Obisk pri koncertni pevk g. Veri Majdičevi

Počinav, Slovaca
Vera Majdičeva

V starodavnem Kranju ob bistri in deroči Savi stoji trdni dom Majdičev. Tu pri svojih biva na oddihu umetnica, naša odlična pevka gđ. Vera Majdičeva. Imel sem priliko obiskati jo na

njenem domu, kjer sem jo našel v družbi prijateljev umetnikov iz Nemčije. Prijazno mi je odlična pevka Majdičeva odgovorila na sledeča vprašanja:

Kdaj ste pričeli s pevske kariere? Katere šole ste obiskovali in pri katerih umetnikih ste se izpopolnjevali v petju?

Pričela sem s petjem leta 1925 in so bili moji prvi učitelji: Lovšetova, Hubad in Beltole. Potem sem šla na Dunaj, kjer sem bila učenka gospe Kašowske (Poljakine). Leta 1927 sem pa bila angažirana v Ljubljani pri opernem gledališču, kjer sem nastopala kot lirčna in mlado-dramatska pevka. Potem sem šla zopet na Dunaj v znano in slovito šolo gospe Rado-Danieli, pri kateri sem se v petju izpopolnila. Tedaj sem tudi že gostovala v Avstriji in dala več koncertov, predvsem na Dunaju in drugih večjih mestih.

Kakšni so Vaši uspehi v tujini, predvsem v Nemčiji? S katerimi znamenitimi pevci svetovnega slovesa ste nastopili?

Leta 1935 sem bila angažirana na pruskem državnem gledališču v Kasselu. Preteklo sezono sem gostovala v Nemčiji. Največ uspehov sem imela kot Senta v Letečem Holandcu, v Turandoti in Aidi. Nastopala sem s slovitiimi nemškimi pevci, kakor so Rohde, Völker, Helge, Roswaenge in drugi. — Nemei so — kakor je znano — zelo kritični, toda prav hvaležni obiskovalci pevske umetnosti. Pri pevskih umetniških koncertih in opernih predstavah je obisk vedno prav hvalen, celo rekorden. Ko sem pela Sento v Letečem Holandcu, vem, da je bil med poslušalci pruski min. predsednik general Göring. Slišali so me po večini vsi nemški muzikalni mojstri.

Kakšni so razmere za umetnike v Nemčiji? Ali se boste zopet vrnili v tujino in kam? Ne bi morda dobili zadovoljiv angažman v domovini?

Za dobre umetnike so v Nemčiji razmere dobre. So pa tudi možnosti gostovanja v Nemčiji veliko ugodnejše, kar je za umetnike in za njih

umetniški razvoj bistvene pomembnosti. Imam sicer namen vrniti se zopet v tujino, toda rada bi pa ostala v domovini, če dobim zadovoljiv angažman.

Prav vesela sem, da sem za kratek čas zopet v domovini, in če ne bom nepričakovano prej odpoklicana v tujino, nameravam koncertirati v Ljubljani in rojstnem kraju — v Kranju.

Zahvalil sem se umetnici za njene odgovore. Ob tej priliki me je seznanila s prijateljem, dirigentom g. Hansom Priegnitzem iz Berlina, ki spada med najboljše mlade nemške pianiste. Z njim je naša slovenska umetnica predstirala večino repertoarja in z njim nastopa na koncertih. Kakor je bilo že v »Slovenec« poročano, je gosp. Priegnitz nastopil včeraj tudi v ljubljanskem radiu ter se je vsa naša javnost lahko prepričala o njegovi virtuoznosti. Njemu želimo, da bi se med Slovenci kar najboljše počutil, naši domači umetnici pa, da bi bila njena umetniška pot kronana še z mnogimi uspehi — v slavo naše slovenske pevke kulture.

»Prager Presse« 22. avgusta 1937 poroča, da bo slovenski režiser in pisatelj Bratko Kreft režiral kot gost ob priletku sezone v Vinohradskem mestnem gledališču svojo lastno komedijo »Malovažnik«, ki jo je prevel na češko eden najmodernejših čeških režiserjev F. Hart. Radovedni smo za uspeh teh slovenskih »karikatur«.

Slovanski knjižni jeziki v sedanjosti je naslov zbornika, ki bo izšel pod uredništvom univ. prof. dr. Weingarta pri »Melantrich« je jeseni tega teta. Knjiga bo gotovo zanimala vse slaviste, ker bo govorila o vseh spremembah v pravopisu najnovejšega časa.

Sigrid Undsetova, slavna nordiska pisateljica, znana pri nas najbolj po svojem obširnem romanu »Kristina, Lauranova hči«, predsednica norveškega PEN-kluba, je zavrnila neko ameriško filmsko družbo, da filma njen imenovani roman. Pravi, da si ne želi, da bi se njeno delo »amerikaniziralo«.

Brošura o skladatelju Adamiču. V založbi »Okrajnega učit. društva Lasko«, je izšla brošurica »Osebnost Emila Adamiča — učitelja in sklada-

telja«, napisal Mahkota Milan. Na 40 straneh opisuje avtor Adamičovo »viharno življenje« pot ter skuša v »skromni skici« prikazati njegov ustvariteljski nazor. Po zunanosti lična knjižica ima tudi 5 ilustracij. Delo, ki ga je Mahkota namenil predvsem svojim stanovskim tovaršem, je pisano tekoče in dovolj izérpno in velja 6 din, za učitelje 5 din.

Narod in jezik. Spisal Ivan Bukovec. Samozaložba. Na Proseku, 1937, str. 32. Škoda je izgubljati besed o tem otroškem in nezrelem delcu, ki bi ne smelo zagledati belega dne. — td. Klub hrvatskih književnika in umetnika u Osijeku namerava 23. septembra t. l. odkriti spominsko ploščo hrvatskemu zgodovinarju, književniku in obnovitelju znamenite crkve v lloku prof. o. Mlademu Barbariću. Relief je izdelal akad. kipar J. Turkalj iz Zagreba. Klub poziva vse častice domače zgodovine, da podpro njegovo zamisel. Podpora sprejema »Gradska štedionica u Osijeku«.

Predsednik poljske Akademije — plagiator? Znani poljski pisatelj in predsednik poljske literarne Akademije Wacław Sieroszewski je pred kratkim izdal zbirko pravljic, med katerimi se nahajajo tudi variante Grimmovih pravljic o invalidih ter o bremskih muzikantih. Zdaj ga je T. Z. Hernes obsodil plagiatorstva, oz. nepostenosti, ker ne navaja virov, dasi oc celi stavki vzeti iz nemških pripovedk. Sieroszewski se zagovarja, da Grimmovih pravljic sploh ni bral, da nemško ne razume ter da ima pravilice od svoje stare pestunje. Hernes ga nato zafrkne posmehljivo, da bi na ta način lahko napisal Iliado in Odisejo, če bi imel klasično izobraženo pestunjo. Zanimiv je ta spor, ker je zdaj že drugič, da je član poljske Akademije osumljen nepoštenosti kraje. Toda v tem slučaju zadeva ni tako resna in se je končala komično.

Zdravje št. 6—7 prinaša med drugim zanimivim gradivom tudi članek dr. Lapajnet o vplivu podnebja na naše zdravje, kjer govori o podnebnju v Drulovki, Vikreah itd., ki da odgovarja planinskemu alpskemu podnebnju ter je izredno dobro za bolne na pljučih. V tem glasilu objavljajo svoje ukrepe tudi naše higienske ustanove, zato ga priporočamo (letno 30 din).

Zaloigra Tuaregov v južnem Maroku

Dve leti brez dežja

V južnem delu francoskega Maroka ljudje že celi dve leti niso imeli nobene letine. Že celi dve leti tamkaj niso želi, ker je vse pridelek pobrala strašna suša. Stotisoče mož, žensk in otrok tako hudo strada, da vsem tem stotisočem že grozi smrt od lakote. Zaradi tega prihajajo v Pariz silno vznemirljive novice, ki napovedujejo, da se je treba v tistih nesrečnih krajih bati novih nemirov, kar je za Francijo toliko bolj neprijetno, ker so tamkajšnje upornike komaj leta 1932 ukrotili ter deželo pomirili.

Sedaj je na pohodu velikanška armada stradalcih, kateri vsi obupani zapuščajo svoja domovja ter čez gorove Atlas hite proti severu, kjer ni bilo suše ter tamkaj ljudje ne stradajo. Ker pa se prebivalci bolj srečnega severa boje teh stotisočev, ki jim groze vse pojosti, kar so sami s trudom pridelali, zato se z oboroženo silo ustavljajo navdom stradalcih. V deželi, katero je dveletna suša in strašna vročina že docela zamorila, se sedaj dan za dnem dogajajo velike žaloigre. Že v okolici Marakeša je izbruhnila epidemija lakotnega legarja. Po cestah, ki vodijo proti gorovju Atlas, leže umirajoči nesrečneži.

Jerome Steeg je bil prejšnji generalni guverner francoskega Maroka. Ta mož je pred kratkim prepotoval vse nesrečne kraje ter se je šele zadnje dni vrnil s svoje žalostne poti. Legar, ki ga je povzročila silna lakota, je dosegel prizadel že kakoga pol milijona ljudi. V prvi vrsti so po tej strašni bolezni in nesreči prizadeti ljudje rodu Tuaregov. Tuaregi so nomadski rod, ki spada k Berberom. To so sila bojevitih ljudi. Moški nosijo na pol zakrit obraz. Zato Arabci rodu Tuaregov imenujejo tudi »narod pajčolanac«. Čeprav je francoska vlada do sedaj izdala že več kakor 100 milijonov frankov, da bi nesrečne prebivalce obvarovala smrti od lakote, vendar je vse to premalo in nesreča se vedno bolj širi. Po dosedanjih cenitvah sodijo, da je dosegel za lakoto umrlo v južnem Maroku več kakor 20.000 ljudi, med katerimi so seveda ženske in otroci v

veliki večini. Ti so namreč bili preslabotni, da bi bili vzdržali naporno in težavno pot proti bolj rodovitnemu severu. Zato so ti slabotni siromaki ostali v zapuščenih svojih vaseh ter tamkaj zapuščeni pomrli.

Francoska vlada je poslala na mejo južnega in severnega Maroka medicinsko komisijo, ki ima to nalogo, da bi od juga prihajajoče Tuarege na meji zadržala, ker je sicer nevarnost, da se bo nalezljivi legar razširil tudi v severnem Maroku. Kakor rečeno, pa se tudi domačini severnega Maroka, ki ni trpel in ne trpi pomanjkanja, sedaj branijo dohoda nesrečnih južnih goslov. Od juga prihaja cela armada obupanih lačnih ljudi, ki ogrožajo obstanek srečnejših severnjakov. Mnogokje okrog meja je bilo že več krvavih spopadov med armado lačnih in domačini, ki pred lačnimi branijo svoj dom. Toda Tuaregi so silno bojevitost ljudstvo, katere po vrhu vsega žene v boj še obup ter po vsej sili hočejo priti v bolj rodovite kraje severnega Maroka. Zato bodo spopadi na obeh straneh krvavi.

Francoska vlada je že razglasila prostovoljne denarne zbirke za stradalce Marokance. S temi javnimi zbirkami hoče francoska vlada stradalcih preskrbeti živeža. Treba pa je seveda hitre pomoči. Francoska vlada tolaži nesrečne Tuarege, da je letošnja letina na jugu že precej boljša od lanske in predlanske, zaradi česar je upati, da se bodo lahko vrnili. Treba pa jih je oskrbeti vsaj za toliko časa, dokler domača letina ne bo pod streho. Če se francoski vladi posreči za enkrat pomiriti Tuarege in jih preskrbeti z živežem, je glavna nevarnost odstranjena. Sicer pa je menda ni sile, katera bi stradalci a bojevitost Tuarege odvrnila, da ne bi začeli pleniti po severnem Maroku.

Kakor v raju. Franc: »Ali ne živijo pri meni kakor v raju, Neža?« — Neža: »V enem oziru že, namreč v tem, da nimam česa obleči.«

Boji med Kitajci in Japonci

Pogled na bančni del mesta Šangaj, in sicer v tako imenovano mednarodno četrt, katera je po zadnjih bojih močno trpela in kjer je zastalo vse trgovsko življenje. Ta del mesta je bil precej poškodovan ter so ga mednarodne čete sedaj utrdile, da preprečijo nadaljnje napade na ta mednarodni del Šangaja.

Kitajska straža pred Luokovčiom. Zadaž most, ki ga Japonci napadajo.

Japonske predstraže pred Šangajem.

Galebi napadli letalo

Iz Seattlea v Ameriki poročajo o temle čudnem dogodku, ki ga je doživel letalec, kateri je hotel iz tega mesta poleteti na Aljasko. Komaj je bil letalec kakih 30 milj oddaljen od mesta, je začel v velikanski roj galebov, katerih je bilo najmanj 3000. Galebi so se srdito začeli zaletavati v letalo ter ga napadati s svojimi kljuni. Položaj je nastal nazadnje že kar nevaren za letalca. Zato se je moral blizu mesta Port Ludlow ob Tihem oceanu za silo spustiti na tla, da je ušel razjarjenim galebom. Preden se je vnovič spustil v zrak, je moral dati svoje letalo popraviti, ker so ga ptičji kljuni precej zdelali.

Oropan bankir

Bankir Alfonz van Hezke iz Antwerpna se je v svojem avtomobilu peljal iz Belgije na Francosko. Na obmejni postaji blizu vasi Mourcron sta ga ustavila dva človeka, ki sta imela na glavah čepice carinikov. Velela sta mu, naj izstopi. Ko ju je ubogal, sta ga omamila s kloroformom. Ko se je bankir čez nekaj ur prebudil, je ležal, zvezan na nogah in rokah, v prostoru neke nove zgradbe ob cesti. Iz žepov mu je zmanjkalo 175.000 belgijskih in 28.000 francoskih frankov. Ker je bil takorekoč ukovan v železne verige, so morali njegove vezi v sosednji vasi šele prepiliti, da je bil docela svoboden. O roparjih pa seveda ni nikakega sledu.

Skrivnostni narodni prerok Arabcev

15.000 vojakov ga išče

Angleži imajo sedaj velike neprilike v Sveti deželi, kjer je med arabskim prebivalstvom začel veliko propagando zoper Angleže sloviti Fausin Edin, ki je srdit sovražnik Judov. Ker pa Angleži, kakor se zdi, sedaj podpirajo judovske težnje v Palestini, je ta mož tudi Angležem napovedal vojno vseh Arabcev. On je bil, ki je najbolj vneto vznemal arabsko zahtevo, da se Palestina nikakor ne sme deliti. Iz tega gesla je zrastle druge, da se ne sme deliti nobena ped arabske dežele.

Fausin je mož, katerega imenujejo arabekega Lawrence. Dela na tihem in Angleži nikdar ne vedo, kje je. Njegov pogled sam več zaleže, kakor pa vse angleško zlato. Angleži so na glavo tega svojega nevarnega sovražnika razpisali že 10.000 angleških funtov nagrade, kar je kaka dva milijona dinarjev našega denarja, vendar to nič ne zaleže, ker istočasno 100.000 Arabcev med Jordanom in morjem moli Alaha, da bi Fausinovi načrti bili uspešni.

Angleške oblasti so poslale 15.000 vojakov, ki zasledujejo tega redkega moža. Toda on je povsod in nikjer, najmanj pa tam, kjer ga Angleži čakajo. Lanskega leta meseca avgusta se je angleškim četam posrečilo, da so ga s pešico njegovih zvestih zajeli in obkolili pri Nablusu. Takrat ga je obkolilo kar pet bataljonov angleške pehote. Toda Fausin

Potres v Manili

Ko se je 19. t. m. začela v luki Manila na Filipinih izkrcavati prva skupina begunccev, ki so jih ameriške ladje pripelale iz Šangaja, je naenkrat nastal velik potres. Potresni sunek je bil tako hud, da so se pri priči potrgale vse telefonske in električne žice. Tudi mnogo šip na oknih je bilo razbitih. Pravijo, da je bil ta potresni sunek v teku zadnjih 40 let najmočnejši.

Od povsod

Ukradeni načrti za nova letala. V nekem londonskem laboratoriju so bili te dni ukradeni načrti za dve novi vrsti letal, katera so zgrajena na docela novih načrtih in načelih. Ta nova letala bodo vsekakor z revolucionirala vse letalstvo. Zato je škoda toliko večja. Prepričani pa so vsi, da so te načrte ukradli vohuni kake tuje sile.

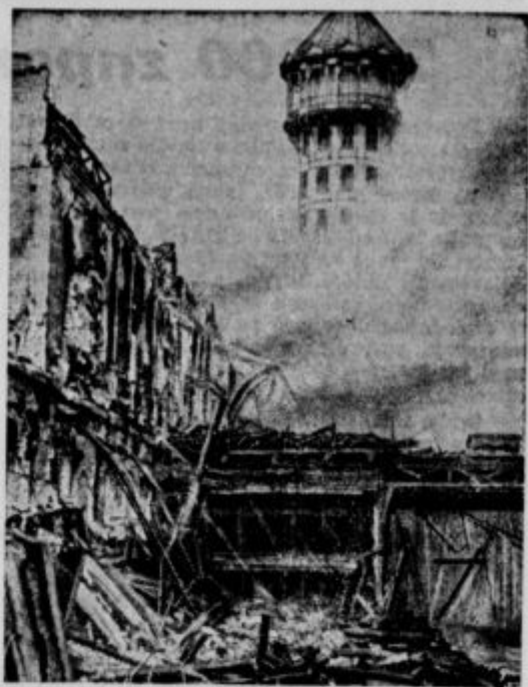
Egiptanski kralj, ki je star šele 19 let, se je zaročil s 16 let staro hčerko višjega dvornega uradnika. Nevestina mati je dvorna dama kraljevdove. Poročila se bosta šele drugo leto. Egipčani pa so vsi navdušeni, da se je kralj odločil vzeti za ženo hčer domače dežele, dasi ni kraljevega rodu.

Nemškega raziskovalca dr. Filehnerja, ki so ga že vse letošnje leto Tunguzi imeli ujetega v kitajskem Turkestanu, so sedaj izpustili. Za njegovo usodo so bili v velikih skrbih ter so že vsi mislili, da je že davno mrtev.

»Kačji lovec«. Tako bi mogli reči človeku, ki zares kaže lovi in ki vsak teden pride v Prago iz moldavskih gozdov. Ker ni dovoljeno pošiljati kač po pošti, jih ta kačji lovec pripelje s kolesom ozir. trokolesom, na katerem ima več zabojčkov z zračnimi odprtinami. Včasih v enem samem jutru nalovi po deset gadov; nekoč je v enem dnevu dobil 45 gadov. Doma razbere kače po velikosti in jih hrani z mišmi. V Pragi pokupijo gade razni preparatorji, znanstveni in medicinski zavodi. Nekaj gadov tudi »pomolzejo«, to se pravi, gada prisilijo, da ugrizne v majhne posode, ki so pokrite s tančico, pri čemer kaplja strup skozi tančico na dno posode. Strup uporabljajo za zdravlila zoper nevralgijo in kačji pik in tudi za znanstvena raziskavanja. Manjše kače imajo za hrano večjih kač; če namreč kača nobene prehrane ne mara, pa slednjič še zmeraj požre svojo manjšo vrstnico. — Kačji lovec ima na rokah in obrazu polno ranic in brazgotin, saj so ga gadje že večkrat opikali. Tedaj vzame razbeljen žebelj in izžge tisto mesto. Tri leta pa že uporablja kačji serum. Cene za kače določa z metrom, a to je njegova trgovska tajnost, dasi se mu menda ni treba bati konkurence!

Maske za kamele bo uvedla kolonijska francoska uprava za svoje tovarne in za jezdne kamele. Karavana, ki jo zalotijo puščavski viharji, izgubi vedno po več ko polovico kamel zato, ker jim pesek zamaši oči in nosnice. »Peščene maske«, ki jih bodo dali kamelam pred viharjem na glavo, pa bodo zrak očistile peska in varovale oči z debelim steklom.

»Speša žikaska lepotic« se imenuje Patricia Maguire, ki je iznenada zbolela in so jo pripeljali v bolnišnico. — Njen primer je sploh znanstvena uganka. Patricia Maguire, lepo, 21 letno dekle, je v februarju 1932 zaspala in se odtlej še ni zbudila. Živi v neki omotični dremavici že 5 let in pol. Včasih se nekako zbudi in se dozdeva, da vé, kje je, a ko jo nato spet zaspi. Morda bo ta, hujša bolezen, razjasnila njeno bolezensko spčnost.

Londonska kristalna palača spet gori! Tisti del, ki v novembru ni zgorel, je postal zdaj žrtev požara

se je v zadnjem hipu pretolkel skozi angleške vrste ter srečno pobegnil. Takrat je bil ranjen in je iz maševanja izdal novo geslo: »Sedaj se bomo bili do zadnjega moža! Vsek Arabec se mora oborožiti! Naši sovražniki še ne poznajo naše moči!«

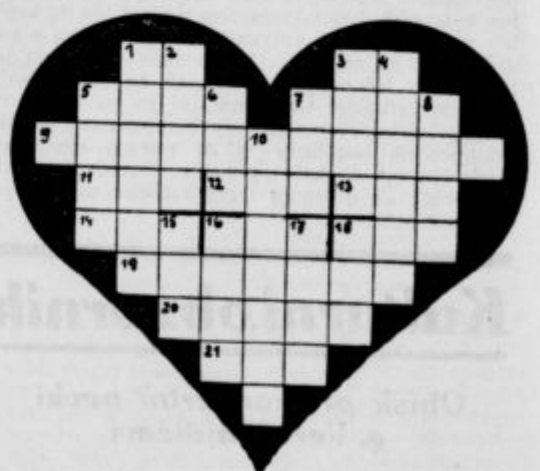
Ni še tako dolgo od tega, ko je ob sirske meji taboril oddelek angleške obmejne pehote. Še je tiste kraja je angleške vojske povabil v svoj šotor na kavo. Ko se je zmračilo, je vstopil v šotor tuj mož, ki je bil zavil v širok in gubast arabski burmus. Možak je imel bolj svetle lase, toda njegove črne oči so se čudno svetlikale v mraku. Prisedel je k angleškim častnikom ter začel z njimi kramljati. Kmalu so bili prijatelji. Drugo jutro pa so angleški častniki šele izvedeli, kdo je bil smotni gost. Toda bilo je že prepozno, ker je tujec na svojem urnem velblodu že davno zapustil arabsko taborišče.

Tako Arabci o svojem junaku sedaj pripovedujejo najčudovitejše legende. Kmalu bo njegova veljava tako zrasla, da bo postal nekronani knez vseh Arabcev. Ze danes njegova beseda mnogo zaleže na dvoru transjordankega vladarja, kakor jo poslušajo tudi na dvoru v Bagdadu. Zato pa imajo Angleži take težave s svojim načrtom delitve Palestine, ker se temu tako po načrtu upirajo Arabci, pa najsi so eicer z Angleži še tako prijateljski.

Fausin je danes star kakih 40 let. Med svetovno vojno je bil turški vojak, kjer si je zaslužil visoka odlikovanja. Pozneje je vstopil v eirsko armado, postal je vitez častne francoske legije, vendar ni služil Francozom, marveč le svoji arabski ideji. Pozneje je prešel na stran Druzov. Leta 1925 so oblasti prvič na njegovo glavo razpisale veliko nagrado. Moral je bežati v Hedžas, kjer je razširjal misel vsearabske države. Šele tukaj je začel ob angleške interese. Zato je moral Hedžas zapustiti, nakar je krenil v Irak. Tukaj je v iraški armadi postal častnik ter je širil vsearabske ideje.

Ko pa se je v Palestini začelo mešati, je brž zapustil Irak ter sedaj potuje po Sveti deželi. Pozna vse šejke, zna vsa arabska narečja. Kjerkoli se prikaže, povsod vžiga samozavest in pogum. Nekateri Arabci že mislijo, da je to novi prerok Mahdi, ki bo zbral vse Arabce v eno samo islamsko državo, ki bo branila islam in koran.

Križanka: Srce

Vodoravno: 1. plokovna mera, 3. obširno pesniško delo v verzih, 5. del gospodarskega posloplja, 7. del nekdanje severne Grčije, 9. tujka za človeka, ki se rad z vsakim sporazume, 11. tuje skrajšano žensko krstno ime, 12. ime znane filmske igralki, 13. elovenski pisatelj, avtor Dalmatinskih povesti, 14. ena največjih vrst papir, 16. izraz za hiter diš skozi usta, 18. svetopisemska oseba, 19. velikonočna jed iz repnih olupkov, 20. tujka za napev, 21. sprednji del voza.

Navpično: 1. turško žensko krstno ime, znano iz slovenskega leposlovja, 2. poljski pridelek, 3. tujka za pripovednega pesnika, 4. izražanje besed z vidnimi črkami, 5. ogljarska naprava, 6. navadni števnik, 7. skrajšano žensko krstno ime, 8. večja istrska reka, ki se izliva v Karnerski zaliv, 10. žensko krstno ime, 15. italijansko mesto ob Adiži, 16. pisalna potrebščina, 17. vas blizu Kranja, 18. italijanski vzklík.

RESITEV KRIŽANKE

Vodoravno: 1. ko, 2. Ba, 3. pomije, 5. kurija, 7. duet, 8. re, 9. Po, 10. meso, 12. ma, 13. kapeja, 15. do, 16. čežana, 19. ta, 20. Saloma, 22. Radeče, 24. limona, 25. za, 26. up, 27. Molnar, 29. narava, 31. mistik, 32. pi, 33. Valona, 35. la, 36. salama, 38. hi, 39. Nora, 41. ti, 42. tu, 43. hoja, 44. kamera, 46. Radeče, 48. Ra, 49. ca.

Na vpičeno: 1. komi, 2. Bari, 3. poet, 4. Jerka, 5. kupola, 6. Jame, 7. Dumače, 11. Sodoma, 14. peta, 17. žara, 18. natezalnik, 20. samouprava, 21. Lona, 23. če, 24. li, 27. most, 28. ar, 29. na, 30. Valo, 31. Milano, 32. pila, 34. nahija, 36. satira, 37. matura, 40. raka, 43. Hoče, 45. mera, 47. deca.

Roparski napad pri Zalogu

Ropar pobil železničarja in mu odnesel 51.000 din

Ljubljana, 24. avgusta. V prvih popoldanskih urah se je v Ljubljani razširila govorica o velikem roparskem napadu, ki ga je neznani razbojnik izvršil v tako imenovanem Kašelskem gozdu med Zalogom in Devico Marijo v Polju. Reševalna postaja je bila ob 11 poklicana, naj s svojim reševalnim avtom pride v Zalog po ranjenca, ki je postal žrtev roparskega napada. Reševalci so ga hitro naložili v svoj avtomobil, mu dali prvo pomoč, toda videli so, da je poškodovanec nezavestno in niso mogli niti zbrati od njega prvih podatkov. V bolnišnici so ga sprejeli ob 11.35 in ga spravili na kirurški oddelak, kjer se popoldne ni prišel k zavesti. Ima hudo poškodbo na glavi, ki mu jo je ropar zadal zadaj zahrbtno. Ves ta slučaj je prav sličen onemu v St. Ilju, ko je bil pismoša žrtev zahrbtnega napada.

Železniški uradnik in blagajnik v Zalogu gospod Srakar Josip je dal danes okoli 10 dopoldne pisarniškim slugi Josipu Ostrežu, ki je bil rojen 22. februarja 1883 v Volavljah, občina Trebeljevo, litijski okraj, kakor navadno nalog, da nese v aktovki inkasirani denar na pošto v Devici Mariji v Polju. Ostrež je vsaki dan ali vsaki drugi dan nosil denar s postaje na pošto skozi Kašelski gozd po bližnjih potih. Mirno je hodil, nikomur ni zaupal, kaj je notri, zvesto je čuval svoj denar in vedno oddal denar pošteno in v redu. Danes okoli 10 je tudi prejel od blagajnika 51.000 din v tisočakah in jih je nameraval oddati na pošto. Šel je skozi Kašelski gozd, ni slutil nobene nevarnosti, zlasti pa ne kakšnega zahrbtnega roparskega napada. Ko je prišel v sredo gozda, je skočil izza grmovja neznani tolovaj in ga udaril s topim predmetom, najbrž s kolom, od zadaj po glavi, da se je nezavestno zgrudil na tla. Tolovaj je hitro opravil svoj zločin, posel in mu odnesel aktovko z vsem denarjem.

Pozneje so ga dobili na stezi nezavestnega in so hitro obvestili železniško postajo o njegovi nesreči. Prepeljan je bil v bolnišnico, kjer je dobil na kirurškem oddelku prvo pomoč in so ga zdravniki obvezali. Heerka in mati sta ga prišli obiskat, toda on ni mogel dati nobenih podatkov o napadu, ker je bil še vedno v omotici, samo toliko je govoril: »Ubil me je!«

Ko je bila postaja obveščena o tem roparskem napadu, je takoj obvestila vse merodajne oblasti, železniško ravnanje, ljubljanski glavni

kolodvor in pa orožnike v Vevčah, ki so takoj odšli na lice mesta, da ugotovijo dejanski stan in prične poizvedovati za roparjem. Ropar je vzel aktovko, v kateri so bili samo bankovci po 1000 dinarjev. O ropu je bila obveščena tudi ljubljanska policija, ki je že ukrenila vse potrebno, da se nadzira ropar. Ob uri, ko to poročamo, še ni natančnejših poročil, kaj je ropar zginil, Domaničini v Zalogu in okoli se videli te dni tam okoli pohajkovanca nekega tujega človeka, ki pa je moral dobro poznati vse okoliščine, kako železniška postaja oddaja svoj denar na pošto.

Žrtev roparskega napada, Josip Ostrež, je miren in vester človek, ki je bil zvest v svoji službi in je povsod vestno izvrševal njemu naročene posle. Reče, je že nekoč pri železniški nesreči izgubil desno oko. Vprašanje je sedaj, kako mu bodo zdravniki mogli rešiti še edino levo oko, ki je popolnoma zaleženo in izbuljeno. Ropar ga je moral najprej udariti od zadaj, nato pa še po očesu, da ga ne bi mogel spoznati.

Zvečer smo prejeli še naslednje podatke:

Josip Ostrež, ki je stanoval s svojo družinico v Zalogu na tovrstnem kolodvoru v baraki št. X, se je po prvem udarcu v gozdu zgrudil na tla. Ostrež, ki je bil močno udarjen od nezvesti, se je pol ure po napadu zavedel, se pobral in odšel proti postaji. Napad je bil izvršen kakih 300 m od prve čuvajnice na železniškem tovrstnem kolodvoru. Ljudje, zaposleni na njivah, so se čudili, kako je opotekač se korakal proti postaji, toda nikomur ni potožil, kaj se mu je zgodilo. V čuvajnici se je sesedel in prosil za pomoč. Padel je v globoko nezavest, govoril je samo v zmedenih stavkih: »Udaril me je — — — Kje je moj denar. Vzel mi ga je.« Orožnika postaja v Vevčah je bila takoj telefonsko s postaje obveščena o tem drznem roparskem napadu. Poveljnik postaje, nadrednik g. Sušnik, je odhitel na kraj dogodka in uvedel z največjo natančnostjo vse poizvedbe in ugotovitve dejanskega stanja. Do večera so bili orožniki še vedno v službi in so okrog poizvedovali za storilecem. Kakor je predpisano, je poveljnik takoj tudi obvestil vse okoliške orožniške postaje in ljubljansko policijsko upravo. Upajo, da bo ropar kmalu v rokah pravice. Ta napad je izzval v vsej okolici veliko senzacijo in splošno sočutje z napadenim železniškim uslužbencom, ki je bil skrben oče in splošno priljubljen.

Obsojen na 20 let

— ker je zaklal svoje dekle

Maribor, 24. avgusta.

Pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča je bile danes dopoldne po sodnih poizvedbah zopet prva večja razprava. Zagovarjal se je 31letni bivši orožnik Avgust Lipovec, ki je dne 3. maja t. l. umoril v Ivanjkovih svojo ljubico Angelo Novak.

Obtožene je rodom s Trate v kočevskem okraju. Po odselnosti vojaščini je šel k orožnikom. V službi pa se ni vzorno obnašal, imel je vedno spore s predpostavljenimi, rad se je opijal, pa je bil zaradi tega večkrat kaznovan z zapornikom. Ko je prišel leta 1935 v Ivanjkovec, se je kmalu seznanil z mlado, takrat 22letno blagajničarko pri trgovcu in gostilničarju Lovru Petovarju, Angelo Novak, ki je bila rodom iz Smarja pri Jelšah. Novakovo slikajo vsi kot zelo razumno, mirno in pridno dekle. Lipovec, ki se je znal sukati okrog žensk, je hitro vrgel oko na Novakovo in kmalu se mu je posrečilo, da si je pridobil dekletovo ljubezen. Njuno razmerje je postalo intimno, pa sta se začela dogovarjati, da se vzameta. Med tem pa je bil Lipovec zaradi pijačevanja prestavljen na Planino pri Sevnici. Tam se ni prav nič poboljšal, pil je dalje ter se celo sprl s poveljnikom postaje, kateremu je grozil, da ga bo ubil. Bil je zaprt in po odselnosti kazni odpuščen iz orožniške službe. Podal se je v Ivanjkovec, kjer se je nastanil v gostilni ter se je seljal česče z Novakovo. Kmalu pa je opazil, da postaja dekle proti njemu vedno bolj hladno. Novakova je namreč uvidela, da se njen ženin ne bo nikoli poboljšal, da je vdan pijači in da lazi tudi za drugimi ženskami. Zaradi tega je sklenila, da pretrga z njim vse razmerje ter se ga je začela izogibati. Lipovec pa je to šele prav podžgalo, postajal je ljubosumen ter je v jezi svoji ljubici začel groziti s smrtjo. Kazal ji je samokres ter ji obljubil, da jo ob prvi priliki ustrelji, če ga bo še odbijala.

Uršulinske šole v Ljubljani

Na uršulinski realni gimnaziji bo vpisovanje 1. in 2. septembra od 8 do 12. Učenke I. razreda, ki so na tujakšnji gimnaziji napravile sprejemni izpit, naj se javijo pri vpisovanju, da poravnajo pristojbine. Učenke, ki posejajo ostale razrede, naj prinesejo zadnje letno izpričevalo. Gojenkam, ki bodo stanovale v uršulinskem zavodu in posejale uršulinsko gimnazijo, se ni treba osebno zglašiti pri vpisovanju. Zadošča ustna ali pisarna prijava, da ostanejo še nadalje v penzionatu. — Za vpis v tujakšnji gimnaziji ni treba davčnega potrdila.

Na uršulinski meštanski šoli bo vpisovanje 1. in 2. septembra od 8 do 12. V I. razred se sprejemajo učenke, ki so dovršile 4. razred ljudske šole ali razred višje narodne ali srednje šole. Vsaka učenka naj prinese k vpisovanju zadnje šolsko izpričevalo (izkaz o šolskem napredku); tiste, ki letos nanovo vstopijo v šolo, pa tudi krstni list. Davčnega potrdila ni treba.

Na uršulinski učiteljski šoli bo vpisovanje 1. septembra, na vadnici pa 3. in 4. septembra od 8 do 12.

Na uršulinski ljudski šoli bo naknadno vpisovanje v sredo, dne 1. septembra, od 8 do 12. V četrtek, dne 2. septembra, je šolska sv. maša, v petek, dne 3. septembra, se prične redni pouk.

Učiteljska šola in vadnica, realna gimnazija in meštanska šola imajo odprto vrata sv. mašo 10. septembra. Takoj nato se prične redni pouk. Gojenke, ki stanujejo v samostanu, morajo priti 9. septembra do večera.

Celje

c Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Celju izreka najlepšo zahvalo Društvu hišnih posestnikov za Celje in okolico za podporo v znesku 500 din.

c Trgovska strokovna nadaljevalna šola v Celju. Vpisovanje za šolsko leto 1937-38 bo v ponedeljek, 30. in v torek, 31. avg. od 18 do 20. K prvemu vpisu te šole je učencem prišlo: rojstni

list, zadnje šolsko izpričevalo, učne pogodbe, zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti. K poznejšim vpisom je treba prinesiti še zadnje šolsko izpričevalo. Vpisnine je plačati 25 din. Popravni izpiti bodo v torek, 31. avg. pisni in v sredo, 1. sept. ustni, začete ob 14. Redni pouk bo prišel v I. razr. v četrtek, 2. sept., v II. in III. razred pa v petek, 3. sept., vsakokrat ob 14.

c Dež ovira obiranje hmelja. Nič ni bolj neprijetnega za hmeljarja, kakor če mu deževje ovira obiranje hmelja. Ta neprijetnost ni v prvi vrsti v tem, ker imajo v oskrbi do 50 in še več ljudi, marveč je predvsem v tem, ker se mora hmelj obrati o pravem času, ne prezgodaj in ne pozno. Letos so lahko začeli Savinčani z obiranjem o pravem času, toda končaj nekaj dni jim je bilo vreme naklonjeno, dočim jim zadnje dni močno nagaja. Vsak dan nažene dež po večkrat obiralec domov, ki se potem dolgočasijo po hišah. Obiranje mokrega hmelja pa je tudi silno neprijetno, ker so mokri peclji tako ostri, da ranijo prste. Pa tudi sušenje mokrega hmelja je zamudno in neprijetno.

c Nesreča banovinskega arhivarja g. Bratuše. V nedeljo, 22. avgusta je spodrsnilo na cementski v zgradbišči v Rogaški Slatini g. Bratuš Franju, banovinskemu arhivarju v Rogaški Slatini. Pri panu si je zlomil levo nogo, zato so ga prepeležli v celjsko bolnišnico.

c KINO METROPOL. Danes najzabavnejša in največelejša opereta »PRI BELEM KONJICKU« (Zum weissen Rössel).

Makole

Požar je upepelil gospodarsko poslopje poselnika Reberniška v Varožu in povzročil 10.000 din škode. Naša mlada gasilska četa je imela ravno sestanek, ko je dospelo poročilo, da gori. Vrli gasilci so bili v trenutku na kraju požara in ga omejili na gospodarsko poslopje.

Škodljivci na poljih. Kakor drugod, so se tudi pri nas pojavili razni poljski škodljivci, ki uničujejo naše prideleke. Gosenice so se pojavile v takih

Elektrika ga je ubila

Maribor, 24. avg.

Danes se je pripetila pri stavbi družbi na Temu smrtna nesreča. Žrtev elektrike je postal 52-letni Janez Petek. Elektrovarilec in skupinski vodja Maks Skralovnik je danes dopoldne varil železne traverze na dvorišču, ko pa je začel padati dež, je ponehal z delom ter ukazal delavcem, da spravijo varilni agregat pod streho. Janez Petek je hotel odklopiti izolirno žico, po kateri je dobival agregat električno toploto, pa je pri tem ravnal tako nespretno, da je prišel s prestom v stikalo. Kakor od strele zadet se je zgrudil pod udarom električnega toka in obležal nezavestno. Takoj je bil poklican na pomoč zdravnik g. dr. Piehler iz Maribora, ki se je trudil, da bi obudil ponesrečenca k življenju z umetnim dihanjem. Toda vsak poskus je bil zaman. Po zdravniškem mnenju je nesrečnega najbrž zadela od strahu kap, ko ga je ošinila elektrika. Pokojni J. Petek je doma iz Rašnje pri St. Janžu na Dravskem polju. Zapušča ženo in 5 nedoletnih otrok v starosti od 6 do 13 let.

Vlak mu odrezal obe nogi in roko

Ljubljana, 24. avgusta.

Kvalificirani delavec Grgurič Anton, doma iz Skrada, okraj Delnice v Gorskem Kotaru, je bil več mesecev kot kvalificirani delavec zaposlen na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Danes ob 17.10 je bil na prvem tiru blizu novega perona, ki ga grade po delnih načrtih, zaposlen pri pregledovanju vlakov. Vlak št. 175 ga je med premikanjem vrgel na tla tako nesrečno, da je prišel pod vlak in so mu kolesa zdrobila obe nogi in levo roko. Nesrečni delavec je zaklical na pomoč in ves krvavec je še vedno ostal pri zavesti. Reševalni avto ga je takoj odpeljal v splošno bolnišnico, kjer so mu na kirurškem oddelku nudili takoj prvo zdravniško pomoč. Zdravniki so mu lakoj odrezali obe močno razmesarjeni nogi in tudi roko. Ves čas je bil pri polni zavesti. Bil je zaposlen v kurinici Ljubljana. Star je 52 let. Ako se ne pojavijo komplikacije, je verjetno, da ga zdravniki ohranijo pri življenju, toda za vse svoje življenje bo stal invalid. Glavni kolodvor je o tej nesreči takoj obvestil ljubljansko ravnanstvo, ki bo uvedlo predpisano komisijso preiskavo. Ta bo ugotovila, kako je nesreča nastala. Prav ta nesreča zgovorno kaže, da je res treba naš glavni kolodvor, ki je tako silno obremenjen, modernizirati in preurediti.

Fantovski tabor pri Sv. Križu nad Dravogradom

Dravograd, 23. avgusta.

Včeraj dopoldne je bil na prijaznem gričku pri romarski cerkvi Sv. Križa nad Dravogradom fantovski tabor koroškega fantovskega okrožja. Fantje izpod Pece, Uršije gore, Mežiške in Dravske doline so z njim stopili v krog ostalih slovenskih fantov, ki nedejlo za nedeljo taborujejo in oznanjajo novo življenje, ki je zaživelo v slovenski fantovski mladini, odkar imajo zopet svojo organizacijo.

Ob desetih so koroški fantje docela napolnili cerkev Sv. Križa, kjer je bil cerkveni del fantovske slovesnosti. Dravograjski kaplan, g. Mihael Jerič, je zbranim iskreno in globoko govoril o pravem fantovskem veselju in navajal fante k virom resničnega in trajnega veselja. Nato je ob ubranem ljudskem petju daroval ev. mašo dravograjski prost g. Matija Munda.

Tekme ljubljanskega strelskega okrožja

so se vršile v nedeljo 22. avgusta 1937.

Izmed ekip, ki so tekmovala za prehodni pokal okrožja, si je priborila pokal, kot najboljša, kranjska ekipa z 738 točkami, druga ljubljanska s 671 točkami, tretja domačka s 649 točkami, četrta šentvitska s 553 točkami, peta novomeška s 505 točkami, šesta škofeljska s 382 točkami. — Najboljši strelci v ekipah v posameznih stavih pa so bili: Ločniškar Hinko (Kranj) 174 točk, Per Franjo (leže) 68, Peročević Zojko (Kranj, kleče) 63, Kršnik Stane (Kranj, stoje) 59 točk.

Posamezni rezultati so bili sledeči (v točkah): Zmagoslavna tarča »Triglav«: 1. Per Franjo 181 (Lj.), 2. Košnik Stane 177 (Kranj), 3. Ločniškar Hinko 171 (Kranj).

Splošna tarča »Kranj«: 1. Ločniškar Hinko 96 (Kranj), 2. Košnik Stane 91 (Kranj), 3. Kostanjevec Joco 82 (Lj.).

Narodna tarča »Bleša«: 1. Ing. Trenz Gustav 118 (N. m.), 2. Košnik Stanko 109 (Kranj), 3. Ločniškar Hinko 105 (Kranj), Šifer Alojz 105 (Št. Vid n. Lj.).

Krim — hitro streljanje: 1. Kostanjevec Joco 56 (Lj.), 2. Pir Franc 50 (Domžale), 3. Hafner Vinko 45 (Št. Vid n. Lj.).

Ljubljana — precizna pištola: 1. Per Franjo 83 (Lj.), 2. Kostanjevec Joco 72 (Lj.), 3. ga. Deržaj Stefi 59 (Lj.).

Rožnik (streljanje na 6 figur v 8 sek. s pištolo): 1. Hainrihar Franc 17 figur (Lj.), 2. Hainrihar Hinko 15 figur (Lj.), 3. Kostanjevec Joco 14 figur (Ljubljana).

Golovec (mladinska tarča za mladino pod 16 leti z malokalibersko puško): 1. Dobrila Saša 40 (Lj.), 2. Pavšič Albin 35 (Lj.), 3. Gorazd Borut 34 (Lj.).

Grmadac (mladinska tarča za mladino nad 16 leti): 1. Cvetko Franjo 49 (Lj.), 2. gdč. Dobrila Petruša 46 (Lj.), 3. Černivec Franci 46 (Lj.).

Smarna gora (splošna malokaliberska): 1. Ogrič Filip 154 (N. m.), 2. Sedej Viljem 152 (N. m.), 3. Senica Jože 151 (Domžale).

Novo mesto (mednarodna tarča): 1. Per Franjo 259 (Lj.), 2. Kostanjevec Joco 245 (Lj.), 3. Kovac Pavel 230 (Lj.).

Srnjak in bežeči jelen (lovska tarča): 1. Hainrihar Mirko 29 + 39, 68 (Lj.), 2. Hainrihar Franc 27 + 32, 59 (Lj.), 3. Djapič Anton 29 + 28, 57 (Lj.).

Razdelitev nagrad se je vršila ob 21 v salonu restavracije Glavni kolodvor ob navzočnosti predsednika okrožja g. brigadnega generala Dodiča Dušana, ki je čestitaval vsakemu nagradjencu ter je lepo nagovoril vse prisotne člane in goste.

množinam, da so uničile že vse zeljnice. Bati se je, da se bo glogov belin prihodnje še bolj razširil in povzročil še več škode. Veliko škodo, zlasti na koruzi, nam letos delajo vrane, katerih je letos toliko, da ljudje ne pomnijo večjih množin. Prosimo naše lovsko društvo, da se zavzame za pokončanje teh pernatih poljskih škodljivcev.

SVEŽOST PRI PREBUJENJU!

Kako je prijeten občutek, ko se zjutraj prebudimo z dobro odpočitimi udli! Samo nekoliko kapljic kolinske vode „Soir de Paris“ Vas osveži, okrepi in ponovno poživl. Ta sijajna tekočina je dvojno parfimirana z Vašim priljubljenim znamenitim parfumom „Soir de Paris“ Bourjois.

Eau de Cologne
BOURJOIS
★ Soir de Paris ★

Po sv. maši se je množica fantov, katerim so se pridružili številni mošje, zbrala na obširnem prostoru pred cerkvijo, kjer je bil tabor. Zborovanje je s prisrčnimi besedami otvoril g. prost Munda. V svojem pozdravnem govoru je poudarjal, da fantje koroškega okrožja nekoč zaostajajo za drugimi in da prav tako kot drugi z navdušenjem stopajo v vrste slovenskih fantov, ki so obljubili verno izvrševati oporoko našega vladike Jegliča. Besedo je dal govorniku iz Maribora, ki je zbranim prikazal razpote, na katerem se slovenski narod nahaja in utrjuje v njih prepričanje, da je jamstvo za napredek Slovencev v odločitvi za katolicizem, gotova propast pa v komunizmu, ki kateremu jih vabijo. Za njim je govoril M. Geratich iz Maribora o nalogah fantovskih odsekov, ki se porajajo tudi po naši Koroški. Preden je g. prost zborovanje zaključil, so tabor pozdravili zastopniki posameznih župnij, nakar so se fantje med vriskom in petjem poslovili od Sv. Križa, odkoder sta jih še daleč pozdravljala dva visoka mlajša, ki sta vsem oznanjala, da je tam bila zbrana mladina, ki hoče visoko za svojimi cilji.

Sport

Tekme ljubljanskega strelskega okrožja

so se vršile v nedeljo 22. avgusta 1937.

Izmed ekip, ki so tekmovala za prehodni pokal okrožja, si je priborila pokal, kot najboljša, kranjska ekipa z 738 točkami, druga ljubljanska s 671 točkami, tretja domačka s 649 točkami, četrta šentvitska s 553 točkami, peta novomeška s 505 točkami, šesta škofeljska s 382 točkami. — Najboljši strelci v ekipah v posameznih stavih pa so bili: Ločniškar Hinko (Kranj) 174 točk, Per Franjo (leže) 68, Peročević Zojko (Kranj, kleče) 63, Kršnik Stane (Kranj, stoje) 59 točk.

Posamezni rezultati so bili sledeči (v točkah): Zmagoslavna tarča »Triglav«: 1. Per Franjo 181 (Lj.), 2. Košnik Stane 177 (Kranj), 3. Ločniškar Hinko 171 (Kranj).

Splošna tarča »Kranj«: 1. Ločniškar Hinko 96 (Kranj), 2. Košnik Stane 91 (Kranj), 3. Kostanjevec Joco 82 (Lj.).

Narodna tarča »Bleša«: 1. Ing. Trenz Gustav 118 (N. m.), 2. Košnik Stanko 109 (Kranj), 3. Ločniškar Hinko 105 (Kranj), Šifer Alojz 105 (Št. Vid n. Lj.).

Krim — hitro streljanje: 1. Kostanjevec Joco 56 (Lj.), 2. Pir Franc 50 (Domžale), 3. Hafner Vinko 45 (Št. Vid n. Lj.).

Ljubljana — precizna pištola: 1. Per Franjo 83 (Lj.), 2. Kostanjevec Joco 72 (Lj.), 3. ga. Deržaj Stefi 59 (Lj.).

Rožnik (streljanje na 6 figur v 8 sek. s pištolo): 1. Hainrihar Franc 17 figur (Lj.), 2. Hainrihar Hinko 15 figur (Lj.), 3. Kostanjevec Joco 14 figur (Ljubljana).

Golovec (mladinska tarča za mladino pod 16 leti z malokalibersko puško): 1. Dobrila Saša 40 (Lj.), 2. Pavšič Albin 35 (Lj.), 3. Gorazd Borut 34 (Lj.).

Grmadac (mladinska tarča za mladino nad 16 leti): 1. Cvetko Franjo 49 (Lj.), 2. gdč. Dobrila Petruša 46 (Lj.), 3. Černivec Franci 46 (Lj.).

Smarna gora (splošna malokaliberska): 1. Ogrič Filip 154 (N. m.), 2. Sedej Viljem 152 (N. m.), 3. Senica Jože 151 (Domžale).

Novo mesto (mednarodna tarča): 1. Per Franjo 259 (Lj.), 2. Kostanjevec Joco 245 (Lj.), 3. Kovac Pavel 230 (Lj.).

Srnjak in bežeči jelen (lovska tarča): 1. Hainrihar Mirko 29 + 39, 68 (Lj.), 2. Hainrihar Franc 27 + 32, 59 (Lj.), 3. Djapič Anton 29 + 28, 57 (Lj.).

Razdelitev nagrad se je vršila ob 21 v salonu restavracije Glavni kolodvor ob navzočnosti predsednika okrožja g. brigadnega generala Dodiča Dušana, ki je čestitaval vsakemu nagradjencu ter je lepo nagovoril vse prisotne člane in goste.

Med darili, ki so se razdelili tekmovalcem, je prejel darilo ljubljanskega g. župana večkrat nagradjeni odlični strelce g. Per Franjo iz Ljubljane. Poleg tega je bilo nagradjenih 10 strelcev z nagrado brezplačne vožnje z avionom nad Ljubljano, ki jih je podelil ljubljanskemu okrožju dr. Rape, šef avionske postaje v Ljubljani.

Po razdelitvi nagrad se je razvila prijateljska zabava.

Iz jugosl. lahkoatletskega športa

Tridnevno tekmovalstvo za državno prvenstvo v lahkati atletiki, ki je bilo v Zagrebu, je dalo tele rezultate:

Celotna ocena moštev: Concordia 102 točki, Maraton (Zagreb) 35, ASK Primorje 25 (točke še od maratonskega teka), SK Ilirija in SK Jugoslavija (Belgrad) 16, HAŠK (Zagreb) 12, BSK (Belgrad) 10, Litija 6, ZASK (Zagreb), Slavija (Varaždin) PSK (Pancevo) po 5, Mura (Murska Sobota), Vojvodina (Novi Sad), Železničar (Maribor) po 2.

Celjski sport

SK Olimp v Celju priredi v nedeljo, dne 5. septembra športni dan z zelo pestrim in zanimivim sporedom. Svojo udeležbo je zagotovil tudi naš slovenski predstavnik v državni ligi SK Ljubljana v svoji najmočnejši postavi, kar daje garancijo, da ga bo naša javnost polnoštevilno poslušala. Točen razpored bo pravčasno objavljen. Ker ima SK Olimp že skozi 9 let vedno na isti dan svojo športno elavnost, se naprošajo vsa društva, da ta dan ne prirejajo svojih prireditev.

SK Olimp v Celju vabi vse aktivne in podporne člane ter prijatelje kluba, da se sigurno in polnoštevilno udeležijo sestanka, ki bo v petek, dne 27. t. m. ob 8 zvečer v gostilni »Jugoslovane«.

Turnir v odbojki in ping-pongu

priredi v soboto, 28. t. m. ob 15 ter v nedeljo 29. t. m. ob 9 dopoldne S. K. Planina na Stadionu v Ljubljani. Sodelujejo povabljena moštva in posamezniki. Natančnejši razpis objavimo jutri. Že danes pa opozarjamo lanske zmagovalce, da takoj oddajo prehodne pokale, odnosno darila tajniku kluba g. Andoljšku v Vzajemni posejilnici na Miklošičevi cesti od 8—12 dopoldne.

V Bukarešti bodo v času od 5. do 12. septembra t. l. lahkoatletsko balkanske igre, katerih se pa po sklepu Jugoslov. lahkoatletske zveze naši lahkoatletci ne morejo udeležiti, ker ni denarnih sredstev. O tem je bila obveščena romunska zveza in naše ministrstvo za telesno vzgojo.

Nagrade k nedeljskim dirkališnim dirkam kolesarjev so razen krasnega prehodnega pokala mestne občine ljubljanske iz leta 1933, ki je v izlozbi trgovine A. Gorec na Trstevski cesti, tudi v izlozbi trdke Jax in sin (zraven kavarne »Evropa«), katere je prireditelju poklonil g. Adolf Fahr zastopnik tovarne »Diamant-Werke«.

POZORI! NOVOST ZA DAME

je »LASOOL«. Kakor je hrana za telo, tako mora biti tudi hrana za lasje in lasišče. Masaža z »LASOOL-om« uspešno deluje na suhe, cepljene, lomljive, požgane, pobejene (blajhane) ali pokvarjene od morske vode. — Po »LASOOL-u« se lasje popravijo, kakor da niso bili nikoli frizirani. Vsaka dama s pokvarjenimi lasmi naj se prepriča. ♦ Lepe frizure, trajna in vodna ondulacija, barvanje las l.t.d. Vam uredi po solidnih cenah.

Frizerski salon FRANJO ŽABJEK
LJUBLJANA-TRNOVO, Krakovski nasip štev. 26

Triperesna deteljica

Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedež.

Skozi okno je lila v kočo medla svetloba mesečine. Nande in Jožek sta napenjala oči in si rado vedno ogledovala notranjostno kočo. Mnogo itak nista mogla videti. — Staro ognjišče sredi koče, nekaj polic na steni, obloženih z črnelimi lonci in ekodelicami, star zaboj v kotu, ki je nadomestoval mizo, dve tnalji, ki ju je nekdo uporabljal namesto stolov, nekaj nizkih pručic — to je bila vsa oprema samotne ogarske koče.

»Ce bi imela vžgalice, pa bi lahko zakurila,« je rekel Jožek in pokazal z roko na ognjišče. Ves truden se je spustil na pručico.

»Čakaj, nemara pa ležijo kje na polici,« je vzkliknil Nande. Pristavil je pručico k steni, stopil nanjo, se vzel k prvi polici in začel otipavati in duhati vse, kar je ležalo na njej. »Glej, glej,« je zadovoljno zabundal, »še večerjo bi si lahko skuhala, če bi imela ogenj.« V velikem loncu je otipal moko, v drugem je zaduhljal mast, v tretjem je našel sladkor, v četrtem kavo v zrni, takoj zraven pa je ležal tudi kavni mlincek, v petem loncu je zaduhljal pravo, lepo dišeče mleko, v šestem loncu pa sol.

Jožek si je kar usta oblizoval, ko mu je Nande našteval vse te dobrate. Strašno je bil že lačen — jehata, ali bi se mu prilegla sladka mlečna kava z ajdovimi žganci! Požrl je debelo alino in globoko vzdihnil.

Zdajci pa je Nande zmagoslavno zakričal:

»Jih že imam!«
Jožek je planil pokoncu, še ves zatopljen v lepe misli in zmedeno vprašal:

»Kaj pa? Ajdove žgance?«
»Kakšne ajdove žgance!« ga je zavrnil Nande. »Ali se ti sanja? Vžgalice sem našel!«

»Če si našel vžgalice, potem nama tudi žganci ne uidejo!« je modro rekel Jožek.
Nanosila sta dračja, ki sta ga našla zadaj za kočo — in na ognjišču je kmalu veselo zaplapolal ogenj. Nande je stekel z loncem k studencu, ki je curljal komaj nekaj korakov od koče, ga napolnil z vodo in pristavil k ognju. Ko je voda začela vreti, je vsul vanjo tri pesti ajdove moke in peščico soli.

»Vidiš, kako včasih človeku prav pride, če zna kuhati,« je ponosno rekel in se podjetno sukal okoli ognjišča.

Jožek ga je gledal z občudovanjem, opici pa sta se veselo prekucevali po koči in se pačili na vse kriplje. Ko sta se tega naveličali, sta na vsak način hoteli ugotoviti, kakšne dobre reči meša Nande v loncu. Obe hkratu sta skočili na pručico in se vzpeli na ognjišče.

»Ali mi gresta!« je zakričal Nande in ju narhlo oplazil z roko. Opici sta prestrašno zavreščali in zbežali v kot. Tam sta nekaj časa pohlevno čepeli in se v zadregu praskali po hrbtu, potem pa sta pozabili, da sta bili ozmerjeni, in sta spet začeli navdušeno preobračati kozolce in se pačiti.

Jožek je z zanimanjem opazoval njuno početje in se jima smejal od srca.

»Tako, zdaj so pa žganci skuhan!« je vzkliknil Nande. »Se malo kavice zraven, pa se bova mašila kot že dolgo ne!«

Nasul je v mlincek kavo in jo začel mleti.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; identifikacijski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm široka petlinjska vrstica po Din 258. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobe

Kuharico
Išče orožniška postaja žetale pri Rogatecu. Starost nad 40 let in da je že bila pri orožnikih. — Plača po dogovoru. Nastop 1. septembra 1937. Javiti se osebno ali po pismeno. (b)

Služba organista

In cerkovnika pri župni cerkvi v Predvoru razpisujem. Plača: stanovanje s pritlikinami, nekaj zemljišča, drugo v denarju. — Konkurenčna obravnava je v teku. Nastop po dogovoru, toda čimprej. Prošnjo je vložiti do 15. septembra t. l. Župni urad v Predvoru.

Natakarico

do 25 let staro, veščo nemškega jezika, ki pomaga tudi pri gospodinjstvu, sprejme gostilna Stillegoj, št. 113 v Slov. goricah. Reflektantke se naj osebno predstavijo.

Služkinjo

za vso sprejem. Predstaviti se od 12.—15. ure. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.468. (b)

Pouk

Prikrojevalni tečaj za damsko oblačila
se bo vršil od 30./8. — 18./9. 37. Cena tečaja 250.—dinarjev. — Priglasitve sprejemam dnevno.

TEODOR KUNC,
lastnik šole
LJUBLJANA
Aleksandrova c. 5/II n.

Krojni tečaj
v damskem modnem salonu
Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Jožice Kumelj
jamči popoln uspeh.
Pričetek 7. sept. — prijave
Ljubljana
Zidovska ulica 3/III.

Denar

BANČNO KOM. ZAVOD
in MENJALNICA
MARIBOR
Aleksandrova ulica št. 40
vnovčuje

HRANILNE VLOGE
bank in hranilnic,
kupuje
vrednostne papirje, valute in zlatnike po najvišji dnevni ceni.

Vrednostne papirje
vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani, Krekov trg 10, tel. 37-52.

Hranilne vloge
vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne papirje

vnovčim
najkulantnejše po najvišji ceni

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

takoj v gotovini
AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 25-10.

Vnovčujem

hranilne vloge vseh denarnih zavodov proti takojšnji gotovini zelo ugodno.

Oblast. dovoljena pisarna

Rudolf Zoré
Ljubljana, Gledališka 13
Telefon 38-10

Auto-motor

Avto FIAT
»Ballia«-dobavni, skoraj nov, ugodno napredaj. — Informacije: Opekarska cesta 51. (f)

Posedstva
V Brežicah
in okolici so naprodaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi dell Attemsvega veleposedstva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Stanovanja
ODDAJO:
2 ali 3 sobno stanovanje oddam. Cernetova ul. 34.

Stanovanja
Sestobno stanovanje v centru mesta, oddam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.447. (c)

Stanovanja
Dvosobno stanovanje s kopalnico in pritlikinami, oddam. Malijska ulica 3 (Kodeljevo, zraven Mladinskega doma). (c)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10. Najditelja naprošam, da jo proti nagradi odda v upr. »Slovenca«, Maribor. (r)

Razno
Zlato zapestno uro sem izgubila na peronu glavnega kolodvora, v soboto, dne 21. t. m. ob pol 10.